

• Hledání podřetězců v textu

Značení: Σ ... abeceda

→ x, y, z ... znaky abecedy

→ α, β, γ ... slova / řetězce → $|\alpha| = \text{délka}$

→ ϵ ... prázdný řetězec, $|\epsilon| = 0$

→ $\alpha\beta$ ... kombinace

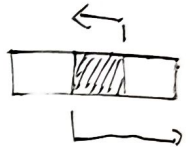
→ $\alpha[i]$ ... i-tý znak

$\alpha[i:j]$ ... $\alpha[i]\alpha[i+1] \dots \alpha[j-1]$ → $|\alpha[i:j]| = j-i$

$\alpha[:j] = \alpha[0:j]$ ... prefix

$\alpha[i:] = \alpha[i:|\alpha|]$ ... suffix } $\alpha[:] = \alpha$

👁️ podřetězce jsou prefixy suffixů resp. suffixy prefixů

Problém

řehla τ , $S := |\tau|$ ... $\tau = \text{ana}$

seno σ , $S := |\sigma|$ ... $\sigma = \text{bananas}$

1, Lineární průchod → když najdu 1. písmeno tak zkontroluju ⇒ $\Theta(|\tau| \cdot |\sigma|)$
 ↳ pokud by v řehle bylo 1. písmeno unikátní, tak $\Theta(|\sigma|)$

2, Incrementální algoritmus → postupně přidáváme znaky z sena

Def: Star algoritmu := nejdelší prefix řehly, který je suffixem sena.

σ α $\times$ → nový star je buď prázdný nebo nějaké $\alpha'x$
 α' α $\times$ } $\Rightarrow \alpha'x$ je suf. $\sigma x \Rightarrow \alpha'$ je suf. σ
 $\Rightarrow \alpha'x$ je pref. $\tau \Rightarrow \alpha'$ je pref. τ } $\Rightarrow \underline{\underline{\alpha' \text{ je suf. } \tau}}$

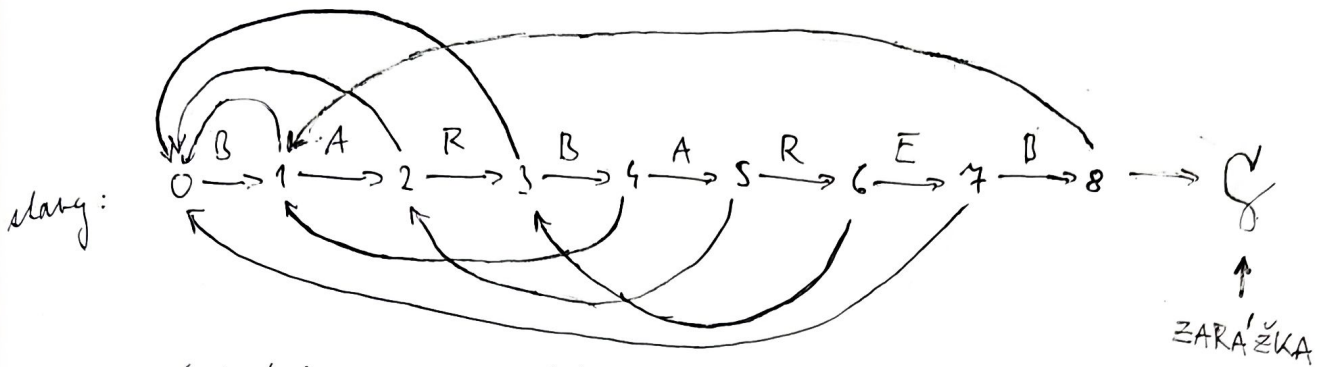
Def: Zpětná funkce $Z(\alpha)$ přiřadí staru α jeho nejdelší vláštka suffix, který je prefixem řehly. různý od α ↗

→ $\tau = \text{bobos} \Rightarrow Z(\text{bobos}) = \text{bo}$

→ sou zpětnou fun. budeme zpracovat α zleva dokud $\alpha'x$ nebude pref. řehly

KMP (Knuth, Morris, Pratt)

→ výhledávací automat ... stav = délky prefixů jehly; $z = \text{BARBAREB}$

→ dopředné hrany ~ přidávání písmenek ⇒ pamatujeme v jehle
 → zpětné hrany ~ aplikace zpětné funkce ⇒ pole $z[i \text{ stav}] = z[\text{stav}]$

kroč(Δ, x):

1. Pokud $\Delta = 0$ & $z[\Delta] \neq x$: $\Delta = 4, x = R \rightarrow \Delta = 1 \rightarrow \Delta = 0$
 BARBR → BR → R
2. $\Delta \leftarrow z[\Delta]$
3. Pokud $z[\Delta] = x$: return $\Delta + 1$
4. Jinak: return 0

KMP Hledej (σ)

1. $\Delta \leftarrow 0$
2. Pro $\forall$ znaky $x \in \sigma$:
3. $\Delta \leftarrow \text{kroč}(\Delta, x)$
4. Pokud $\Delta = J$:
5. ohlásíme výsledek

→ proč se zavola' kroč(Δ, x)
 ⇒ indexace $z[\Delta] \rightarrow$ musí být zarážka
 $\sigma =$ znak co nikde jinde není
 ↪ v C by to fungovalo → string končí \0

Invariant: Stav je max. délka prefixu jehly, který je suffixem zpracovaného řada.

⇒ KMP funguje. ↪ díky zpětné fun.

Složitost:

dopředných kroků ≤ S
 # zpětných kroků

kroků po hranách ≤ 2S

⇒ KMP Hledej běží v čase $\Theta(S)$

⇒ KMP celkem v $\Theta(S+J)$

KMP Konstrukce (z)

1. $J \leftarrow |v|$ ↑ vždy
2. $z[0] \leftarrow \emptyset, z[1] \leftarrow 0$
3. $\Delta \leftarrow 0$
4. Pro $i = 2, 3, \dots, J$: $\Theta(J)$
5. $\Delta \leftarrow \text{kroč}(\Delta, v[i-1])$
6. $z[i] \leftarrow \Delta$

→ automat postavit pomocí automatu

BARBA → chci BA

⇒ vyhledám BARBAREB v ~~BARBA~~

BARBAR → chci BAR

⇒ vyhledám BARBAREB v ~~BARBAR~~

⇒ stačí vyhledat BARBAREB v ARBAREB ⇒ merivýsledky

• Aho - Corasick

$\sigma \dots$ slovo, $S := |\sigma|$

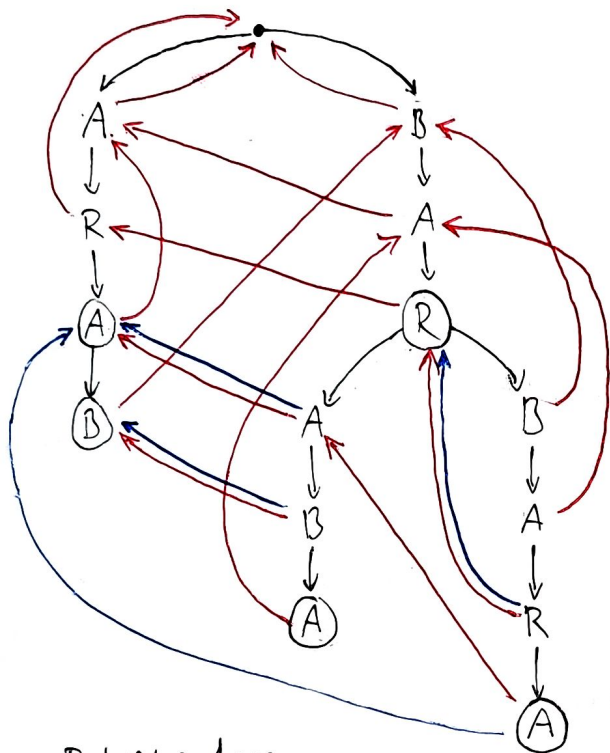
$v_1, \dots, v_m \dots$ jehly, $J := \sum_i |v_i|$

$V \dots$ # výsledků jehel $\approx$ seně

• vyhledávací automat - obdobně jako u KMP

- > stavy = prefixy jehel
- > dopředné hrany: $d \mapsto dx$ } seně

ARA, ARAB, BAR, BARADA, BARBARA

• Zpětné hrany - stejně jako KMP

$d \mapsto$ nejdelší vlastní se d , co je slovem

-> nové písmenko -> je možné ho přidat?

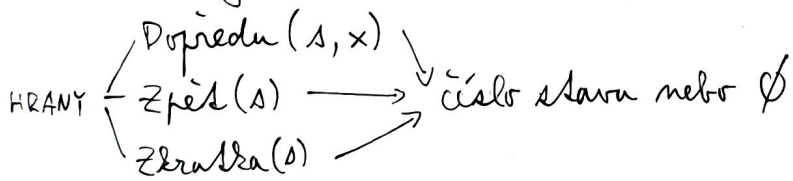
počud ne, tak seáčn zpětnými hranami, dočud to nepřijde nebo nebude v kořeni

• Inv: Aktuální stav je nejdelší se sena, který je prefixem nějaké jehly

• Zkratkové hrany - $d \mapsto$ nejbližší stav dosažitelný po z. hranách, kde končí jehla
=> za celý běh alg. po nich projde $\Theta(V)$

• Representace

- stavy očíslovjeme => kořen = 0, zbytek libovolně

- Slovo (s) -> slovo co končí v s nebo $\emptyset$

• AcKrok (s, x)

1. Dočud $s \neq$ kořen & Dopředn(s, x) = $\emptyset$:
2. $s \leftarrow$ Zpět(s)
3. Počud Dopředn(s, x) = $\emptyset$: return kořen
4. Jinak: return Dopředn(s, x)

• AcHledj (σ)

1. $s \leftarrow$ kořen
  2. Pro každé $x \in \sigma$:
  3. $s \leftarrow$ AcKrok(s, x)
  4. $q \leftarrow s$
  5. Dočud $q \neq \emptyset$:
  6. Počud Slovo(q) $\neq \emptyset$:
  7. - hlásíme Slovo(q)
  8. $q \leftarrow$ Zkratka(q)
-] $\Theta(S)$
] $S + \Theta(V)$

• Složitost - když máme automat

$$\begin{matrix} \text{👁: } S \geq \# \text{ dopředných} \geq \# \text{ zpětných} \\ V \geq \# \text{ zkratkových} \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} S \\ V \end{matrix}} \right\} \text{ celkem } \Theta(S+V)$$

• Konstrukce automatu

→ pro bločtinách ⇒ paralelní KMP pro všechny jehly

A konstrukce $(v_1, \dots, v_m)$

1. Založíme trii s kořenem r
2. Vložíme do trii všechny jehly ↳ dopředné h.
3. $Zpět(r) \leftarrow \emptyset$, $Zkratka(r) \leftarrow \emptyset$ ↳ Slovo(-)
4. $F \leftarrow$ fronta se syny kořene
5. Synům kořene nastavíme $Zpět(-) \leftarrow r$, $Zkratka(-) \leftarrow \emptyset$

$\Theta(J)$

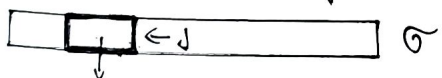
6. Dočud F není prázdná:

7. $i \leftarrow F.Dequeue()$
8. Pro syny s vrcholu i : ↳ Ačkoli by šel pro dopředné h.
9. $Z \leftarrow Ačkoli(Zpět(i), znak \text{ na hraně } s \text{ i do } \Delta)$
10. $Zpět(s) \leftarrow Z$
11. Počud $Slovo(Z) \neq \emptyset$: $Zkratka(s) \leftarrow Z$
12. $Linak$: $Zkratka(s) \leftarrow Zkratka(Z)$
13. $F.Enqueue(s)$

Tady vlastně hledám ve všech jehlách $\rightarrow$ lineární s délkou slova $\Rightarrow O(J)$

Věta: Algoritmus A-C najde všechny výskyty jehel v čase $\Theta(J+S+V)$.

• Rabinův-Karpův algoritmus

⇒ porovnávám hash jehly s hashy obdelnic $\Rightarrow$ chceme h. fci co se dá přepočítat v $O(1)$ když posuneme okénko.

$$h(x_1, \dots, x_J) := (x_1 p^{J-1} + x_2 p^{J-2} + \dots + x_J p^0) \text{ mod } M$$

$$h(x_2, \dots, x_{J+1}) = p \cdot h(x_1, \dots, x_J) - x_1 p^J + x_{J+1} \Rightarrow \text{přepočítat } p^J \text{ mod } M$$

Alg:

1. $j \leftarrow h(v)$
2. $\sigma \leftarrow h(\sigma[1:J])$
3. Pro $i = 0, \dots, S-J$:
4. Počud $j = \sigma$ & $\sigma[i:i+J] = v$: ↳ $J \cdot (V+?)$
5. Ohlásíme výsledek
6. $\sigma \leftarrow (p \cdot \sigma - \sigma[i] p^J + \sigma[i+J]) \text{ mod } M$

Časová složitost $\rightarrow$ pro dožonale náhodnou $h(x)$

$$\Theta(J+S+J \cdot V + J \cdot \frac{S}{M})$$

$\Rightarrow$ chceme $M \in \Omega(J \cdot S)$

$\rightarrow p, M$ nesoudelné, M prvočíslko

$$E[\# \text{ false pos. kolizi}] = \frac{SJ}{M} \rightarrow \text{reálné hodnoty}$$

• Toky v sítích

Def: Síť je struktura obsahující

- orientovaný graf (V, E) , BÚNO symetrický: $uv \in E \Rightarrow vu \in E$
- zdroj $z \in V$ a spotřebič (tok) $s \in V$
- kapacity $c: E \rightarrow \mathbb{R}^+$

Def Tok je funkce $f: E \rightarrow \mathbb{R}^+$ splňující

- 1, $\forall e \in E: f(e) \leq c(e) \rightarrow$ hranou neteče víc než její kapacita
- 2, $\forall v \in V, v \neq z, s: f^\Delta(v) = 0 \rightarrow$ Kirchhoffův zákon

Def: Pro $v \in V: f^+(v) := \sum_{uv \in E} f(uv) \dots$ přítok $f[\text{In}(v)]$
 $f^-(v) := \sum_{vw \in E} f(vw) \dots$ odtok $f[\text{Out}(v)]$
 $f^\Delta(v) := f^+(v) - f^-(v) \dots$ přibytok

Def: Velikost toku definujeme jako $|f| := f^\Delta(s)$.

☞: $f^\Delta(s) = -f^\Delta(z)$

$$\sum_{v \in V} f^\Delta(v) = f^\Delta(s) + f^\Delta(z)$$

$$\forall uv \in E: u \xrightarrow{-1} v \xrightarrow{+1} s \Rightarrow 0$$

$$\sum_{v \in V} f^\Delta(v) = 0 \because \text{ta } \Sigma \text{ je lin. komb. toků na hranách} \quad \blacksquare$$

• Zvyšování toku

- $\rightarrow$ začneme s nulovým tokem a postupně ho budeme zvyšovat
- $\rightarrow$ vybereme náhodnou cestu P ze z do s

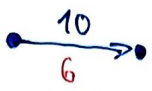
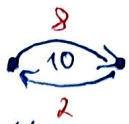
$$f'(e) := \begin{cases} f(e) + \epsilon, & e \in P \\ f(e), & e \notin P \end{cases}$$

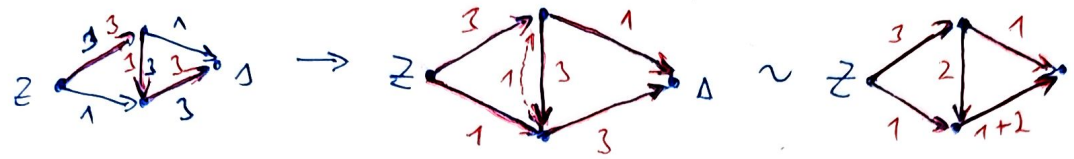
$$\epsilon := \min_{e \in P} (c(e) - f(e))$$

$\rightarrow$ tokhle se zastaví, protože vždy nasýtíme alespoň 1 hranou

$\rightarrow$ ale nenajde to max. tok $\geq$ $|f| = 1$, ale max = 2

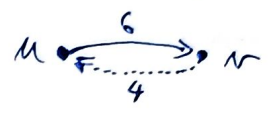
Fordiv - Fulkersonův algoritmus

→ využívá spřítelné hrany ~ ← uvědomuje si, že tohle je ekvivalentní
 → když pustím hranou tok δ , tak vytvořím spřítelnou hranu stejné kapacity

$C = 10$

Def: Rezerva hrany $r(uv) := c(uv) - (f(uv) - f(vu))$

Def: Hrana $e \in E$ je nenasyčená $\equiv r(e) > 0$

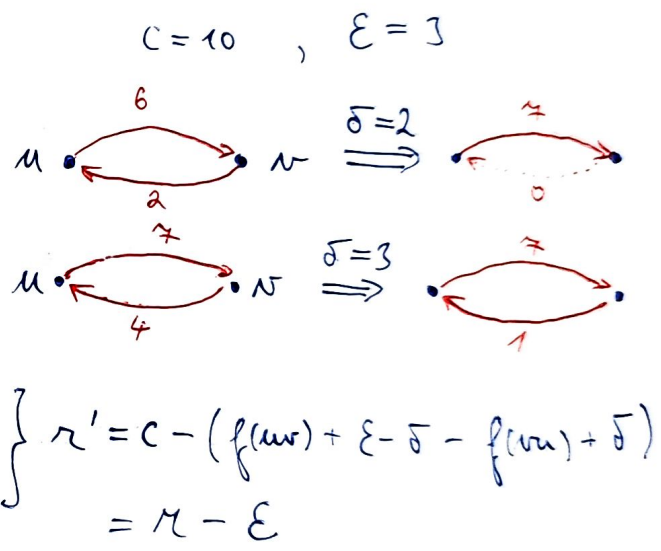

Cesta P je nenasyčená $\equiv \forall e \in P: r(e) > 0$ $r = 10 - (6 - 4)$

☞: Hrana uv je nasycená $\Leftrightarrow f(uv) = 10$ & $f(vu) = 0$.

Algoritmus

1. $f \leftarrow$ všude nulový tok
2. Dokud $\exists P$ nenasyčená cesta:
3. $\epsilon \leftarrow \min_{e \in P} r(e)$
4. Pro $\forall uv \in P$:
5. $\delta \leftarrow \min(\epsilon, f(vu))$
6. $f(vu) \leftarrow f(vu) - \delta$
7. $f(uv) \leftarrow f(uv) + \epsilon - \delta$

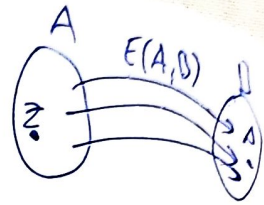

$\Rightarrow$ rezerva všech hran na P klesne o ϵ , přičemž se vždy nejprve snažíme odečíst co nejvíce od spřítelné hrany, než vytvoříme dopřednou

Konečnost

- pro $c \in \mathbb{N}$ ano - algoritmus zachovává celočíselnost - jen sčítá a odčítá
 $\Rightarrow |f|$ vždy stoupne alespoň o 1 $\Rightarrow$ skončí
- pro $c \in \mathbb{Q}$ ano - invariance vůči změně měřítka - jako Dijkstra
 $\Rightarrow$ vynásobím kapacity NSN jejich jmenovatelů $\Rightarrow \mathbb{N}$
- pro $c \in \mathbb{R}$ jak kdy, ale max. tok existuje

Def: Pro $A, B \subseteq V$: $E(A, B) := E \cap (A \times B)$

Def: Elementární řez je $E(A, B)$ pro $A \subseteq V$, $D = V \setminus A$, $z \in A$, $s \in B$

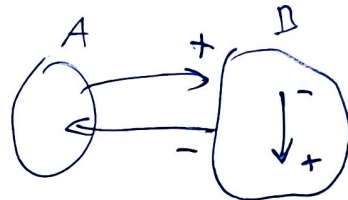
Def: $f(A, B) := \sum_{e \in E(A, B)} f(e) = f[\text{Out}(A)] \dots$ f je z z A do B

$C(A, B) := \sum_{e \in E(A, B)} c(e) \dots$ kapacita řezu

$f^\Delta(A, B) := f(A, B) - f(B, A) \dots$ f^Δ je reálná hodnota řezu

Def: Požad je f z a $E(A, B)$ řez, pak $f^\Delta(A, B) = |f|$.

$$f(A, B) - f(B, A) = \sum_{v \in B} f^\Delta(v) = f^\Delta(s) = |f|$$

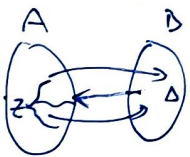
$\hookrightarrow$ A je hrany co jsou vně B jednon přispějí $+$, dovnitř $-$

Důsledek: $|f| = f(A, B) - f(B, A) \leq C(A, B) \dots$ pro $\forall$ z a řez

Důsledek: Požad $|f| = C(A, B)$ pak f je max. z a $E(A, B)$ je min. řez

Lemma: Požad se F.F. alg. zastaví, pak f je max. z .

Def: $A := \{v \in V \mid \exists \text{ nenasycená cesta } z \rightarrow v\}$

$D = V \setminus A$, $z \in A$, $s \notin A \Rightarrow E(A, B)$ je řez

hrany $A \rightarrow B$: $f = c$
hrany $B \rightarrow A$: $f = 0$ } jinak rezerva $> 0 \Rightarrow$ nenasycená hrana $\hookrightarrow$

$\Rightarrow |f| = f(A, B) - f(B, A) = C(A, B) - 0 \Rightarrow f$ je max. a $E(A, B)$ je min. ■

Shrnutí

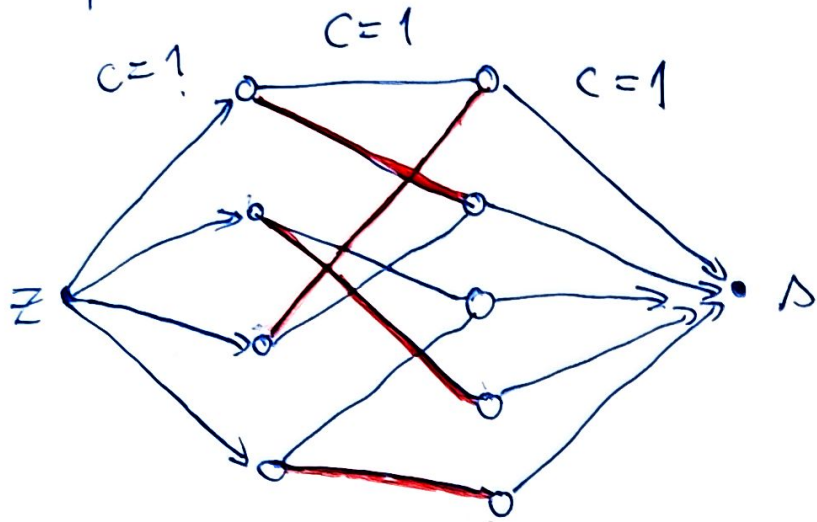
① F.F. alg pro $C \in \mathbb{Q}$ skončí a najde max. z (a min. řez)

② $\forall$ f max. $z \exists E(A, B)$ min. řez t.j. $|f| = C(A, B)$

③ V síti s $C \in \mathbb{N}$ je alespoň 1 max. z celočíselný a F.F. alg. ho najde
 $\hookrightarrow$ protože zachovává celočíselnost

Největší párování v bipartitním grafu

↳ párování je $F \subseteq E$ t.j. $\forall e, f \in F: e \cap f = \emptyset$ ... neor. graf

→ najdeme maximální sol

⇒ bude 0-1 ... ps $\forall$ hraně řeše 0 nebo 1

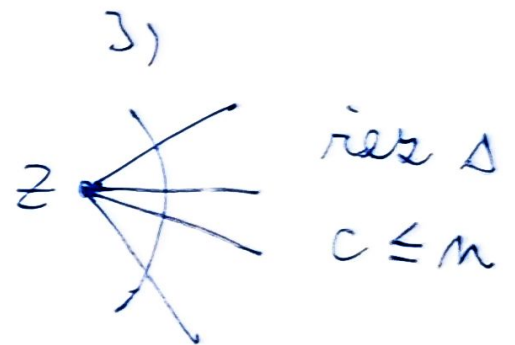
👁 z párování umím vyrobit 0-1 sol,
jehož velikost = # hran párování

👁 z 0-1 solou umím vyrobit párování
→ pustí rovnou hrany kde něco řeše

⇒ $\exists$ bijekce mezi 0-1 soly a párováními, navíc $|f| = \#$ hran párování
⇒ max 0-1 sol $\sim$ největší párování

Složitost F.F. alg. pro $c=1$

- 1) 1 průchod hrací $O(m)$ ... BFS
  - 2) $\forall$ průchod zvětší $|f|$ alespoň o 1
  - 3) # průchodů $\leq m$
- } $O(n \cdot m)$

Dimenziv algoritmus

Def: Tožn f prirodime prútok $f^*: E \rightarrow \mathbb{R}$, $f^*(uv) := f(uv) - f(vu)$.

$$\textcircled{1} \left. \begin{array}{l} 1) f^*(uv) = -f^*(vu) \\ 2) f^*(uv) \leq c(uv) \end{array} \right\} -c(vu) \leq f^*(uv)$$

Kirchhoffov zákon

$$3) \forall r \neq z, s: \sum_{uv \in E} f^*(uv) = \sum_{uv \in E} (f(uv) - f(vu)) = I_r - O_r = f^\Delta(r) = 0$$

$$4) \kappa(uv) = c(uv) - f(uv) + f(vu) = c(uv) - f^*(uv)$$

Lemma: Požad fce $f^*: E \rightarrow \mathbb{R}$ splňuje 1, & 2, & 3, pak $\exists f$ jehož prútok je f^* .

Dz: $\forall uv, vu \in E$: DÚNO $f^*(uv) \geq 0 \dots$ z 1)

$\left. \begin{array}{l} f(uv) := f^*(uv) \\ f(vu) := 0 \end{array} \right\}$ zohle je $f \in \mathcal{A} \dots$ je to merafóné a smeré kapacitami z 2, Kirch. z. plati z 3)

Def: Pro síť $S=(V, E, z, s, c)$ a tožn f v ní je síť rewers $R(S, f) := (V, E, z, s, \kappa)$. $\kappa = c - f^*$

Lemma: Pro $\forall f \in \mathcal{A}$ v S a $\forall g \in \mathcal{A}$ v $R(S, f)$

$\exists h \in \mathcal{A}$ v S l. z. $|h| = |f| + |g|$ a navíc lze h majít v čase $O(m)$

Dz: $h^* := f^* + g^*$ a z h^* umíme sestrojít h v $O(m)$

↳ chceme ukázat, že h^* je prútok a sečten se velikosti

→ h^* zřejmě splňuje ①

→ $h^*(uv) = f^*(uv) + g^*(uv) \leq f^*(uv) + \kappa(uv) = c(uv) \dots$ ②

→ ③ díky protože pro $\forall r \neq z, s$ máme $0 + 0 = 0 \checkmark$

→ $|h| = |f| + |g|$ protože $|f|$ = přebytek spotřebiče a ty přebyteky se sčítají

Def: Tož f je blokující $\equiv \forall P$ cestu $z \rightarrow s \exists e \in P: f(e) = c(e)$

Def: Síť S je resternatá (provizní)

$\equiv \forall$ vrchol i hrana leží na nějaké nejkratší cestě $z \rightarrow s$.

Diminuir alg. $O(n^2m)$

1. $f \leftarrow$ všude nulový počet (nebo klidně i nějaký lepší)

2. Opakujeme:

3. $R \leftarrow$ síť rezerv vzhledem k S $O(m)$

fází $\leq m$

4. smažeme z R nulové hrany $O(m)$

5. Pročistíme $R =$ necháme tam jenom vichody a hrany na nejkratších cestách $O(m)$

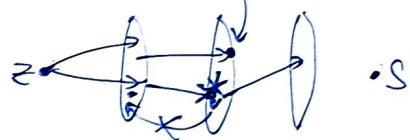
6. Pokud je R prázdná, sítě končíme

7. $g \leftarrow$ blokující počet v R $O(m)$

8. Vylepšíme f pomocí g $O(m)$

Korektnost: Pokud se zastaví počet $\nexists$ cesta $z \rightarrow s$ v $R \Rightarrow \nexists$ nenasyčená v S
 $\Rightarrow$ korektnosti F.F. alg. je korektní i takhle

slepá ulička

čistění sítě $O(m)$

1. Pomocí BFS(z) rozdělíme síť na vrstvy $O(m)$

2. Smažeme vrstvy za Δ

3. Smažeme všechny hrany co nevedou o vrstvou dopředu

4. Počítáme si frontu na slepé uličky a všechny je smažeme dožud v F nebo je

Hledání blokujícího bodu ve vrstevnaté síti $O(m \cdot n)$

1. $g \leftarrow 0$

$\hookrightarrow$ takhle jde i algoritmem z indii $O(n^2)$

2. Dožud $\exists P$ cesta $z \rightarrow \Delta$ v R :

3. $\epsilon \leftarrow \min_{e \in P} (r(e) - g(e))$ ... $r(e)$ je f -rezerva = g -kapacita

4. $\forall e \in P: g(e) \leftarrow g(e) + \epsilon$ a pokud $g(e) = r(e)$, hrana e smažeme z R

5. Dočistíme nové vzniklé slepé uličky - mohou vzniknout při mazání e

• 1 iterace kromě ⑤ trvá $O(m) = O(\# \text{vrstev})$ & # iterací $\leq m$

$\hookrightarrow$ tu cestu hledáme metodou rovnou za norem

• ⑤ celkové počítání $O(m+n) =$ smažení všech vrcholů a hran $\} O(m \cdot n)$

Lemma: Mezi dvěma sousedními fázemi vzroste # vrstev R alespoň o 1.

Důk: Odstraním všechny nejkratší cesty délky l , takže tam teď nejkratší bude $l+1$. Ale mohla mi tam vzniknout zpětná hrana.

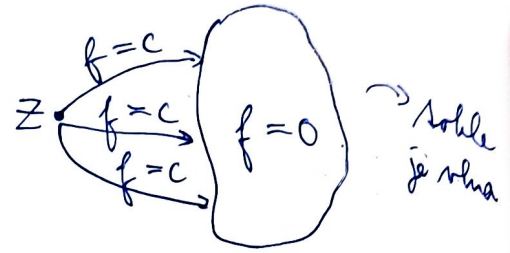
To ale nevadí: $\because$ vede dozadu $\Rightarrow$ $\nexists$ cesta co jí navíc má délku alespoň $l+2$ $\blacksquare$

Růsledek: # fází $\leq m \Rightarrow$ Diminuir algoritmus běží v čase $O(n^2m)$

$\hookrightarrow$ reálně to je $\Theta(n^2m)$

• Goldbergův algoritmus

Def: $f: E \rightarrow \mathbb{R}^+$ je vlna $\equiv \forall e \in E: f(e) \leq c(e)$
 $\forall v \neq z, s: f^{\Delta}(v) \geq 0$

• Převodní přebytky

$u \quad f^{\Delta}(u) > 0, \quad r(uv) > 0 \quad \Rightarrow f' \text{ zůstane vlnou}$
 $\downarrow$
 $v \quad \delta := \min(f^{\Delta}(u), r(uv)) \quad f^{\Delta}(u) -= \delta, \quad r(uv) -= \delta$
 $f'(uv) := f(uv) + \delta \quad f^{\Delta}(v) += \delta, \quad r(vw) += \delta$

Def: Výška $h: V \rightarrow \mathbb{N} \dots$ a převedeme jen z korce

Algoritmus

1. $f(*) \leftarrow 0, \forall z \in V \in E: f(zv) \leftarrow c(zv)$
2. $h(*) \leftarrow 0, h(z) \leftarrow \infty$
3. Dožad $\exists u \neq z, s: f^{\Delta}(u) > 0:$
4. Požad $\exists uv \in E: r(uv) > 0 \ \& \ h(u) > h(v):$
převedeme po uv
5. Jinak $h(u) \leftarrow h(u) + 1$

• Analýza algoritmu

Inw A (základní)

- 1) f je vlna $\Leftarrow$ 4)
- 2) $\forall v: h(v)$ neklesá
- 3) $h(z) = \infty, h(s) = 0 \dots$ v tom cyklu vylučujeme z a s
- 4) $\forall v \neq z: f^{\Delta}(v) \geq 0 \dots$ přebytky se mění převodem

Inw S (σ spádu) $\rightarrow$ vždy převedeme přesně σ / nebo nic

Def: Spád hrany uv je $h(u) - h(v) \dots \sigma$ kolik dolů ta hrana vede

Inw: $\exists uv \in E: r(uv) > 0 \ \& \ h(u) > h(v) + 1$

Dz: Po inicializaci platí - ty hrany už mají + rezervu ale vedou do korce.

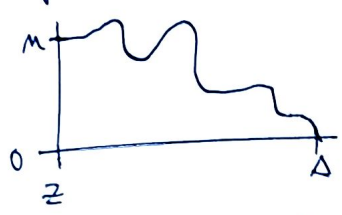
a, nenasycená hrana se spádem 1 a zvednul jsem ji $\Downarrow$ ④

b, nasycená se spádem > 1 a stala se nenasycenou $\Rightarrow$ vzrostla jí rezerva
 $\hookrightarrow$ rezerva roste při převádění té stejné hrany, ale ta je do korce $\Downarrow$

Lemma K (Korektnost): Pokud se algoritmus zastaví, tak f je max. tok.

Dz: ① f je tok $\because$ se zastavil bez cyklu $\Rightarrow \forall v: f^{\Delta}(v) = 0$

② f je max $\because$ ledgby me, tok podle F.F. $\exists P$ nenasyčená cesta $z \rightarrow s$

$\Rightarrow$ ta cesta přezonává spád m & má nejvýše $m-1$ hran

$\Rightarrow \exists e \in P: \text{spád}(e) \geq 2$ & $r(e) > 0 \xrightarrow{\text{IWS}}$

Invc (cesta do zdroje): $\forall v: f^{\Delta}(v) > 0 \exists P$ nenasyčená cesta $v \rightarrow z$.

$\Rightarrow$ Invc (o výšce): $\forall v: h(v) \leq 2m$.

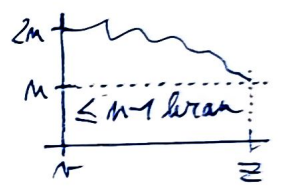
$\Rightarrow$ Lemma Z (o zvednutí): $\# \text{ zvednutí} \leq 2m^2$.

Dz: m vychodí, $\forall$ zvednu max. $2m$ -krát $\blacksquare$

Dz: Uvažme první porušení... to muselo nastat zvednutím

$\Rightarrow$ zvedáme $v \in V$ z výšky $2m$, tehdy $f^{\Delta}(v) > 0$

$\Rightarrow$ podle Invc $\exists P$ nenasyčená cesta $v \rightarrow z \xrightarrow{\text{IWS}}$

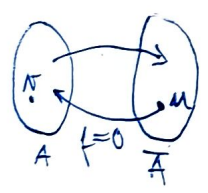

Dz: $A := \{u \in V \mid \exists \text{ nenasyčená cesta } v \rightarrow u\}$, uvažme $z \in A$.

$$\sum_{a \in A} f^{\Delta}(a) = \sum_{a \in A} (f^{\text{In}}(a) - f^{\text{Out}}(a)) = f[\text{In}(A)] - \underbrace{f[\text{Out}(A)]}_{\geq 0} \leq 0$$

$\hookrightarrow$ ty hrany rovní

příspějí jedno $\oplus$ a $\ominus$ $\hookrightarrow$ jinak zpětná hrana má rezervu $> 0 \Rightarrow u \in A \hookrightarrow$

$\Rightarrow$ ta Σ obsahuje $f^{\Delta}(v) > 0$, ale je nekladná

$\Rightarrow$ obsahuje záporný člen, jediný záporný je $z \Rightarrow z \in A. \blacksquare$

• Kolik bude převedení?

Dz: Převedení je nasyčené $\equiv$ vynuluje rezervu hrany.

⊙ Nenasyčené převedení po hraně uv vynuluje $f^{\Delta}(u)$.

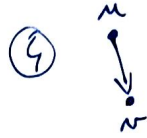
Lemma S (syťá převedení): $\# \text{ nasyčených převedení} \leq n \cdot m$.

Dz: Uvažme hranu $uv \dots$ po systém převedení $r(uv) = 0$. Abychom mohli syťá převedít znovu, tak potřebujeme $r(uv) > 0$. Na to musíme převedít po hraně vu , ale uv má nymí spád 1, takže v musím zvednout o 2. uv má nymí spád -1, abych mohl převedít, tak musím u zvednout o 2.

$\Rightarrow$ podle Invc v toto nejvýše n -krát & mám m hran $\Rightarrow n \cdot m \blacksquare$

Lemma H (hladová převedení) ... nenasytí hranu

Def: Potenciál $\phi := \sum_{v \neq z, A} h(v)$
 $f^A(v) > 0$

výšky se nemění
 možná $f^A(v) = 0 \Rightarrow -h(v)$
 možná předtím $f^A(v) = 0 \Rightarrow +h(v)$

- ⊛ ① $\phi \geq 0$
- ② Na počátku $\phi = 0$
- ③ zrednují $\sim \phi += 1$
- ④ SP... možná $+h(v) - h(u) \dots \phi += \max. 2m$ (může se i snížit)
- ⑤ HP... určitě $-h(u)$, možná $+h(v) \dots \phi -=$ alespoň 1 ($h(v) - h(u) = 1$)

Důsledek: $\phi \leq 2m^2 \cdot 1 + m \cdot m \cdot 2m = 2m^2(m+1) \Rightarrow \# HP \leq 2m^2(m+1) \in O(m^3m)$
 $\Rightarrow$ Goldberg je konečný

Časová složitost Goldberga

- $\rightarrow$ zrednutí a převedení umíme rychle
- $\rightarrow$ chceme umět rychle najít ten vrchol s přebytkem

- ① $S :=$ seznam vrcholů s přebytkem
 $\hookrightarrow$ údržba při změně $f^A(v)$ a výběr v kroku ③: $O(1)$
- ② Pro $\forall u \in V: K(u) := \{uv \mid r(uv) > 0 \ \& \ h(u) > h(v)\}$
 $\hookrightarrow$ výběr ve kroku ④: $O(1)$
 $\rightarrow$ údržba při převedení: snížení $r(uv)$ a zvýšení $r(vu)$ $O(1)$
 $\hookrightarrow$ ale vu vede do řopce $\rightarrow$ není v žádném $K(*)$
 $\rightarrow$ údržba při zrednutí: musím probrat všechny hrany uv a $vu \dots O(m)$
 $\hookrightarrow$ ale zrednutí je jen $O(m^2)$

$\Rightarrow$ celkem $O(2m^2 \cdot m + m \cdot m \cdot 1 + m^2 \cdot m) = \underline{O(m^3m)}$
 zrednují   SP   HP

Vylepšení Goldberga

$\rightarrow$ nejvíce mě brzdí HP, chci jich méně

Lemma H*: Když vybíráme nejvyšší vrchol s $f^A(v) > 0: \# HP \in O(m^3)$

Důk: $H := \max \{h(v) \mid f^A(v) > 0, v \neq z\}$

hlodiny

$\rightarrow$ běh algoritmu rozdělíme na fáze $\rightarrow$ fáze končí změnou H

- 1) konec fáze: zvýšení $H \dots \leq 2m^2$ -krát, vždy právě o 1
  - 2) H klesne aspoň o 1... ale $H \geq 0 \Rightarrow \leq 2m^2$ -krát
- } # fází $\in O(m^2)$

⊛ Během 1 fáze děláme z $\forall$ vrcholů nejvyšší 1 HP

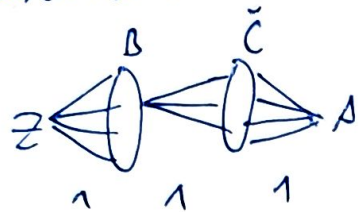
$\hookrightarrow$ HP $\Rightarrow f^A(v) = 0$, aby další HP, takže jsme do něj museli něco převést, ale H je max. $\&$

$\Rightarrow \# HP$ ve fázi $\leq m \Rightarrow \# HP$ celkem $\in O(m^3) \Rightarrow$ Goldberg $O(m^3)$

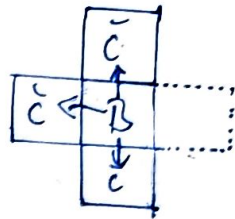
$\rightarrow$ Lepší potenciál co dává $O(m^2 \cdot m)$

Aplikace A* v sítích

1) Děravá šachovnice, chceme ji pokrýt dominem.

→ hrany vedou ze všech bílých políček do jejich černých sousedů

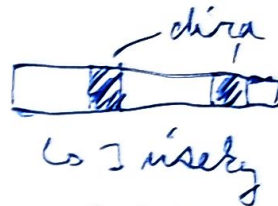

⇒ najdu největší párování

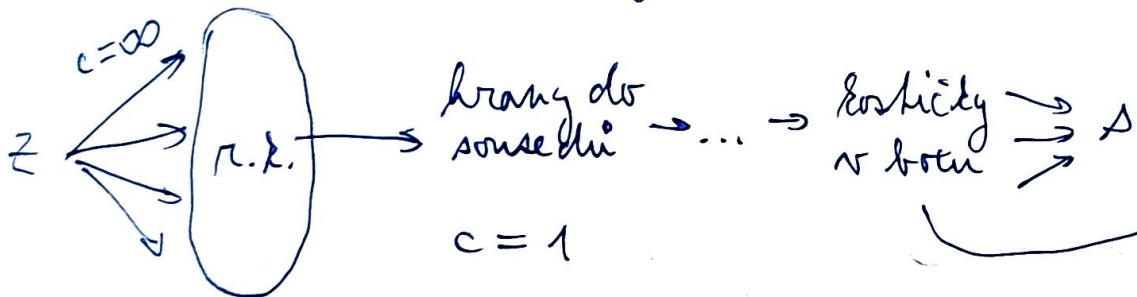
2) Děravá šachovnice, chceme rozmístit co nejvíce věcí, aby se navzájem neobtěžovaly

↳ vše nemohou přes díry

⇒ najdeme největší párování úseku sloupců a řádků

3) Radioaktivní kostičky v minecraftu. Chceme do světa rozmístit destičky, co uzavírá ∞ r.k. $\Rightarrow \exists$ cesta r.k. $\rightarrow \infty$ co neprojde destičkou.

všechny ∞ r.k. lze omezit nějakým kvadrátem
↳ $\Delta \sim$ nekonečno

⇒ max. počet ⇒ min. rez - hrany toho řádku $\sim$ umístění destiček.

• Fourierova transformace

• Polynomy $P(x) := \sum_{k=0}^{m-1} p_k x^k$, $\vec{p} = (p_0, \dots, p_{m-1})$, $m =$ velikost polynomu

↳ normalizace: $p_{m-1} \neq 0$ nebo $m=0$ $(1, 0, 3, 0) \rightarrow (1, 0, 3)$
 ↳ stupeň polynomu $\rightarrow$ stupeň (1) je 0, stupeň (0) je -1 ↳ stupeň 2

• Násobení polynomů ... DÚNO P, Q stejné velkosti

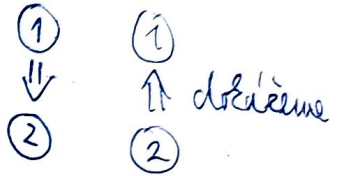
$$R = P \cdot Q$$

$$R(x) = \sum_{j=0}^{m-1} p_j x^j \sum_{k=0}^{m-1} q_k x^k = \sum_{j,k=0}^{m-1} p_j q_k x^{j+k} = \sum_{l=0}^{2m-2} \left(\sum_{j=0}^l p_j q_{l-j} \right) x^l \Rightarrow \textcircled{N}_{(M^2)}$$

• Rovnost polynomů

1, identita $P \equiv Q$: stejné vektory po normalizaci

2, rovnost fci: $\forall x: P(x) = Q(x)$

Věta: Necht P, Q jsou polynomy stupně max. d a $P(x_j) = Q(x_j)$ pro navzájem různá čísla $x_0, \dots, x_d$. Potom $P \equiv Q$.

Lemma: Pro polynom P stupně $d \geq 0$: $(\#x: P(x) = 0) \leq d$.

Dz: $R := P - Q$

$\forall j: R(x_j) = P(x_j) - Q(x_j) = 0 \Rightarrow d+1$ řešení & stupeň $R \leq d$

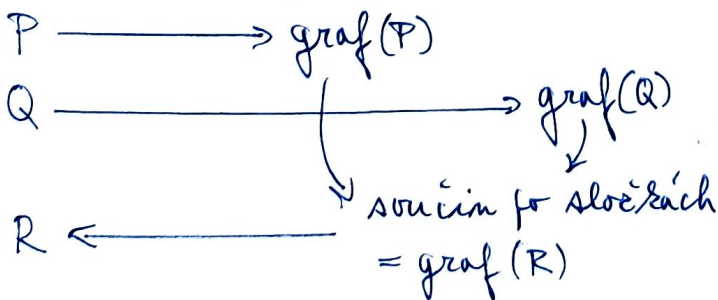
$\Rightarrow$ lemma neplatí $\Rightarrow$ nesplnili jsme jeho předpoklad $\Rightarrow R \equiv 0 \Rightarrow P \equiv Q$. ■

Def: Graf polynomu P velikosti n pro pevně zvolená $x_0, \dots, x_{n-1}$ je $(P(x_0), \dots, P(x_{n-1}))$.

☞ Polynom je grafem jednoznačně určen.

☞ Pokud $R = P \cdot Q$, potom $R(x) = P(x) \cdot Q(x)$

Plán: Zvolíme nějak $x_0, \dots, x_{m-1}$

Problém: stupeň R může být $> n$

$\Rightarrow$ DÚNO horních $n/2$ řádků P a Q jsou nulový

Problém: Převod $P \rightarrow \text{graf}(P)$ a zpět neumíme rychle

• Pókus o vyhodnocení polynomu metodou rozdělení a párování

P relivosti $m = 2^k \Rightarrow$ vyhodnocujeme v $x_0, \dots, x_{m-1}$, párování $x_{\frac{m}{2}+j} = -x_j$

☀ $Q(x) = x^{2m} = Q(-x) \Rightarrow$ když známe $Q(x)$, máme i $Q(-x)$ ↗
 $Q(x) = x^{2m+1} = -Q(-x)$

$$P(x) = p_0 x^0 + p_1 x^1 + p_2 x^2 + \dots + p_{m-1} x^{m-1}$$

$$= (p_0 x^0 + p_2 x^2 + \dots + p_{m-2} x^{m-2}) = S(x^2) \quad \left\{ \begin{array}{l} P(x) = S(x^2) + x L(x^2) \\ P(-x) = S(x^2) - x L(x^2) \end{array} \right.$$

$$+ (p_1 x + p_3 x^3 + \dots + p_{m-1} x^{m-1}) = x L(x^2)$$

Vyhodnocení relivosti m v m bodech $\rightarrow$ 2x relivost $m/2$ v $m/2$ bodech

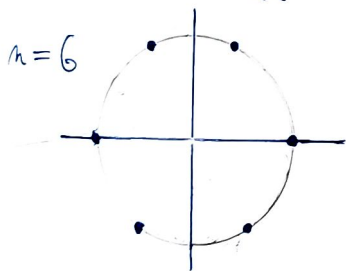
$$T(m) = 2 \cdot T(m/2) + \Theta(m) = \Theta(m \log m)$$

$\rightarrow$ ale potřebujeme aby to párování vycházelo i v tom podproblému
 $\Rightarrow$ buď počítáme v nějakém chytrém řešení nebo komplexní čísla

• Komplexní odmocniny

$x = \sqrt[m]{1} \Rightarrow |x| = 1 \Rightarrow x = e^{i\varphi}$ pro nějaké φ

$x^m = e^{i\varphi m} = (\cos(\varphi m) + i \sin(\varphi m)) = 1 \Rightarrow \varphi m = k \cdot 2\pi \Rightarrow \varphi = \frac{2k\pi}{m}, k = 0, \dots, m-1$

$\rightarrow$ n -úhelník s vrcholem v 1 $\Rightarrow$ n různých odmocnin

pro $|x|=1: x^{-1} = e^{-i\varphi} = \bar{x}$

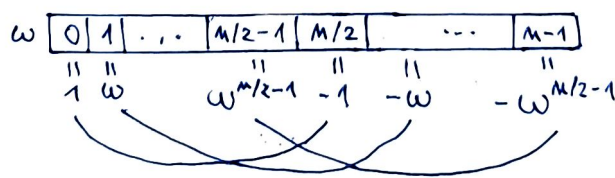
Def: $\omega \in \mathbb{C}$ je primitivní n -lá odmocnina z 1 $\equiv \omega^n = 1$ a $\omega^1, \dots, \omega^{n-1} \neq 1$.

☀ $\omega^j \neq \omega^k$ pro $0 \leq j < k < n$.

Kdyby $\omega_j = \omega_k$, takže $\frac{\omega^k}{\omega^j} = 1 \Rightarrow \omega^{k-j} = 1$, ale $1 \leq k-j < n$ ↯

☀ pro sudé $n: \omega^{n/2} = -1$, protože $\omega^{n/2} = \sqrt{\omega^n} & \omega^{n/2} \neq 1$.

$\Rightarrow \omega^{m/2+k} = -\omega^k$

druhá = - první
 půlka půlka

$\Rightarrow$ je to párování

☀ pro $\forall n \exists$ primitivní n -lá odmocnina 1

$\rightarrow$ např. $\omega = e^{\frac{2\pi}{n}i}, e^{-\frac{2\pi}{n}i}$

☀ ω^2 je primitivní $n/2$ -lá odmocnina z 1 $\dots \because \omega^2, \omega^4, \dots, \omega^{n-2} \neq 1$

$\Rightarrow$ i $\omega^0, \omega^2, \omega^4, \dots, \omega^{n-2}$ je dobře spárovaná posloupnost

$\rightarrow$ podposloupnost

• Algoritmus FFT $\rightarrow$ převod polynomu na graf

Vstup: $n = 2^k$, $\omega =$ primitivní n -lá odmocnina z 1

$(p_0, \dots, p_{n-1})$ koeficienty polynomu P

Výstup: $(y_0, \dots, y_{n-1})$ graf (P) v bodech $(1, \omega, \omega^2, \dots, \omega^{n-1})$

$\mathcal{O}(n \log n)$

0. Pokud $n=1$: $y_0 = p_0$ a končíme

1. $(s_0, \dots, s_{n/2-1}) \leftarrow \text{FFT}(n/2, \omega^2, (p_0, p_2, \dots, p_{n-2}))$

2. $(l_0, \dots, l_{n/2-1}) \leftarrow \text{FFT}(n/2, \omega^2, (p_1, p_3, \dots, p_{n-1}))$

} 2x rekursa

3. Pro $j = 0 \dots n/2 - 1$:

$\mathcal{O}(n)$
$$\begin{aligned} y_j &\leftarrow s_j + \omega^j l_j = S(x_j^2) + x_j L(x_j^2) = P(x_j) & \text{zde } x_j = \omega^j \\ y_{n/2+j} &\leftarrow s_j - \omega^j l_j = S(x_j^2) - x_j L(x_j^2) = P(-x_j) & x_j^2 = (\omega^2)^j \end{aligned}$$

Def: Diskrétní Fourierova transformace (DFT) je lineární zobrazení

$$F: \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^n, \vec{y} = F(\vec{x}) \equiv \forall_j y_j = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \omega^{jk} = X(\omega^j) \dots$$
 vyhodnocení polynomu X

$\Rightarrow$ FFT počítá DFT ale fast

$\omega = \text{pr. } \sqrt[n]{1}$

$\odot$ F je l.z. $\Rightarrow \vec{y} = \Omega \vec{x}$, kde $\Omega \in \mathbb{C}^{n \times n}$, $\Omega_{jk} = \omega^{jk}$.

$\odot$ když chceme z $\vec{y}$ zpátky $\vec{x}$, tak potřebujeme $\vec{x} = \Omega^{-1} \vec{y}$

Tvrzení: $\Omega \cdot \bar{\Omega} = n I_n \Rightarrow \Omega^{-1} = \frac{1}{n} \bar{\Omega}$.

Důk: $(\Omega \bar{\Omega})_{jk} = \sum_{\ell} \Omega_{j\ell} \cdot \bar{\Omega}_{\ell k} = \sum_{\ell} \omega^{j\ell} \cdot \bar{\omega}^{\ell k} = \sum_{\ell} \omega^{j\ell} \cdot \omega^{-\ell k} = \sum_{\ell=0}^{n-1} (\omega^{j-k})^{\ell}$

1) $j \neq k: \omega^{j-k} \neq 1 \Rightarrow (\Omega \bar{\Omega})_{jk} = \frac{(\omega^{j-k})^n - 1}{\omega^{j-k} - 1} = \frac{0}{\neq 0} = 0$.

2) $j = k: \omega^{j-k} = 1 \Rightarrow (\Omega \bar{\Omega})_{jk} = n \cdot 1 = n$ ■

Důsledek: Inverzní DFT můžeme spočítat pomocí FFT, kde za ω zvolíme $\bar{\omega}$.
Pak se ale ještě musíme vynásobit $1/n$.

Důsledek: Polynomy lze násobit pomocí FFT v čase $\mathcal{O}(n \log n)$.

$\hookrightarrow$ graf $\rightarrow$ polynom pomocí inverzní FFT

Důsledek linearity DFT:

$$F(\vec{x} + \vec{y}) = \Omega(\vec{x} + \vec{y}) = F(\vec{x}) + F(\vec{y})$$

$$F(\lambda \cdot \vec{x}) = \Omega(\lambda \cdot \vec{x}) = \lambda \cdot F(\vec{x})$$

jiný pohled na DFT

Problém: Máme nějakou funkci F a chceme ji vyjádřit pomocí sinů a kosinů.

Stačí nám to v nějakém intervalu $\Rightarrow$ navzorkujeme si ji v $n = 2^k$ bodech.

$\Rightarrow$ chceme najít $\alpha_1, \dots, \alpha_{n/2-1}$, $\beta_1, \dots, \beta_{n/2}$ a γ kž.

$$F(x) = \sum_{k=1}^{n/2-1} \alpha_k \cdot \sin(2\pi kx) + \sum_{k=1}^{n/2} \beta_k \cdot \cos(2\pi kx) + \gamma; \quad x = 0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}$$

pro $n=4$: $F(x) = \alpha_1 \sin(2\pi x) + \beta_1 \cos(2\pi x) + \beta_2 \cos(4\pi x) + \gamma$

☀ $k = \frac{n}{2}$: $\sin(2\pi \frac{n}{2} \cdot \frac{k}{n}) = \sin(\pi k) = 0 \Rightarrow$ místo $\alpha_{n/2} \cdot \sin(\dots)$ máme konstantu γ

$\Rightarrow$ každý n -vektor $(x_0, \dots, x_{n-1})$ transformujeme pomocí DFT $\rightarrow (y_0, \dots, y_{n-1})$

$\hookrightarrow$ reálné a imaginární složky těchto y_i mi dávají ty koeficienty α a β

$\Rightarrow$ zjistíme DFT navzorkovaného sinu a kosinu o různých frekvencích

$\Rightarrow$ díky linearity DFT víme jak bude vypadat DFT nějakého složení

některých sinů a kosinů

$\Rightarrow$ Stačí víme, že každý reálný vektor lze rozpsát jako $\rightarrow$ n lineárních součet sinů a kosinů

$\Rightarrow$ každý reálný vektor můžeme Fourierovat a dostat se na to,

co mi vyjde jako na nějakou l.k. těch Fourierovaných sinů a kosinů

$\Rightarrow$ to mi dá, z jakých sinů a kosinů se skládal ten původní vektor

Věta: Necht $\vec{x} \in \mathbb{R}^n$ a $\vec{y} = F(\vec{x})$. Potom $\forall j$: $y_j = \overline{y_{n-j}}$.

Důk: $y_j = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \omega^{jk}$

$$y_{n-j} = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \omega^{(n-j)k} = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \cdot \omega^n \cdot \omega^{-jk} = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \cdot \overline{\omega^{jk}} = \overline{y_j} \quad \blacksquare$$

Tvrzení: Každý reálný vektor lze rozpsát jako l.k. navzorkovaných sinů a kosinů.

$\text{Re}(y_j) = \text{coef. u } \cos(jx)$ pro $j=1, \dots, n/2$

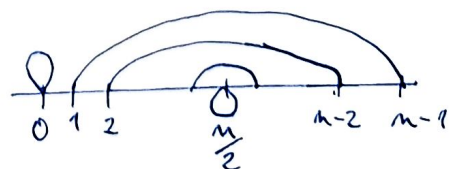
$\text{Im}(y_j) = \text{coef. u } \sin(jx)$ pro $j=1, \dots, n/2-1$

$\text{Re}(y_0) = \text{aditivní konstanta}$ ($\cos(0x) = 1$)

$\text{Im}(y_0) = 0$ ($\sin(0x) = 0$)

$\text{Im}(y_{n/2}) = 0$

Symetrie:

Príklad

$P(x) = x^4 + x^2 - 3x + 1 \dots \vec{p} = (1, -3, 1, 0, 1, 0, 0, 0)$

$Q(x) = x^3 + 2x^2 - 1 \dots \vec{q} = (-1, 0, 2, 1, 0, 0, 0, 0)$

$R(x) = P(x)Q(x) = x^7 + 2x^6 + x^5 - 2x^4 - 5x^3 + x^2 + 3x - 1 \dots \vec{r} = (-1, 3, 1, -5, -2, 1, 2, 1)$

stupen R je 7 $\Rightarrow$ staci mi $n = 8$ bodu, $\omega = e^{\frac{2\pi}{8}i} = e^{\frac{\pi}{4}i}$

* $\Omega = (\omega^{ij}) = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & \omega & \omega^2 & \omega^3 & -1 & -\omega & -\omega^2 & -\omega^3 \\ 1 & \omega^2 & -1 & -\omega^2 & 1 & \omega^2 & -1 & -\omega^2 \\ 1 & \omega^3 & -\omega^2 & \omega & -1 & -\omega^3 & \omega^2 & -\omega \\ 1 & -1 & 1 & -1 & 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -\omega & \omega^2 & -\omega^3 & -1 & \omega & -\omega^2 & \omega^3 \\ 1 & -\omega^2 & -1 & \omega^2 & 1 & -\omega^2 & -1 & \omega^2 \\ 1 & -\omega^3 & -\omega^2 & -\omega & -1 & \omega^3 & \omega^2 & \omega \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -3 & 0 \\ 1 & 2 \\ 0 & 1 \\ 1 & 6 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -3\omega + \omega^2 & -1 + 2\omega^2 + \omega^3 \\ 1 - 3\omega^2 & -3 - \omega^2 \\ -3\omega^2 - \omega^2 & -1 - 2\omega^2 + \omega \\ 6 & 0 \\ 3\omega + \omega^2 & -1 + 2\omega^2 - \omega^3 \\ 1 + 3\omega^2 & -3 + \omega^2 \\ 3\omega^3 - \omega^2 & -1 - 2\omega^2 - \omega \end{bmatrix}$

$\Omega = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & \omega & \omega^2 & \omega^3 & \dots & \omega^7 \\ 1 & \omega^2 & \omega^4 & \dots & \omega^{14} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 1 & \omega^7 & \omega^{14} & \dots & \omega^{49} \end{bmatrix}$ & $\omega^{4+2} = \omega^4 \cdot \omega^2 = -\omega^2$
 $\omega^8 = 1, \bar{\omega} = \omega^{-1}$ $\left| \Omega \cdot \vec{p} = (P(1), P(\omega), \dots, P(\omega^7)) \right.$

$\Rightarrow$ ked mam graf(P) a graf(Q) $\Rightarrow$ vynasobim je pro graf(R)

$\hookrightarrow$ delat tohle nad C je nechtuj $\Rightarrow \omega = 2 \pmod{17}$ je primitivni $\sqrt[8]{1}$

$\Omega \cdot \begin{bmatrix} \vec{p} \\ \vec{q} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -2 & -2 \\ 6 & -7 \\ 6 & -7 \\ 6 & 0 \\ 10 & -1 \\ 13 & 1 \\ 1 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{graf}(R) = \Omega \vec{p} \cdot \Omega \vec{q} = \begin{bmatrix} 0 \\ 4 \\ 9 \\ 9 \\ 0 \\ 7 \\ 13 \\ 1 \end{bmatrix}$ $\bar{\omega} = \omega^{-1}$
 $\bar{\omega}^{-1} = -\omega^3$
 $\bar{\omega}^{-2} = -\omega^2$
 $\bar{\omega}^{-3} = -\omega$

$\bar{\Omega} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -\omega^3 & -\omega^2 & -\omega & -1 & \omega^3 & \omega^2 & \omega \\ 1 & -\omega^2 & -1 & \omega^2 & 1 & -\omega^2 & -1 & \omega^2 \\ 1 & -\omega & \omega^2 & -\omega^3 & -1 & \omega & -\omega^2 & \omega^3 \\ 1 & -1 & 1 & -1 & 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & \omega^3 & -\omega^2 & \omega & -1 & -\omega^3 & \omega^3 & -\omega \\ 1 & \omega^2 & -1 & -\omega^2 & 1 & \omega^2 & -1 & -\omega^2 \\ 1 & \omega & \omega^2 & \omega^3 & -1 & -\omega & -\omega^3 & -\omega^3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 4 \\ 9 \\ 9 \\ 0 \\ 7 \\ -4 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4+1+7-3 \\ 3\omega^3-13\omega^2-8\omega \\ -\omega^2-5 \\ 3\omega+13\omega^3-8\omega^3 \\ -4-7-5 \\ -3\omega^3-13\omega^2+8\omega \\ \omega^2-5 \\ -3\omega+13\omega^2+8\omega^3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 \\ 7+16-16 \\ -4-5 \\ 6-16+4 \\ 1 \\ -7+16+16 \\ 4-5 \\ -6-16-4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -8 \\ 7 \\ 8 \\ -6 \\ -16 \\ 8 \\ 16 \\ 8 \end{bmatrix}$

$\vec{r} = \frac{1}{m} \bar{\Omega} = (-1, 3, 1, -5, -2, 1, 2, 1) \checkmark \Rightarrow$ potrebral jsem nejakeho dostatecne velkou bazi toho telesa aby to nepreterlo

$\hookrightarrow \frac{1}{m} = 8^{-1} = 15 = -2$

Nyní pomoci FFT

zase $\omega = 2 \pmod{17}$

sudé:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & \omega^2 & -1 & -\omega^2 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -\omega^2 & -1 & \omega^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 2 \\ 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$S \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$L \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ \omega^2 & -\omega^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & \omega^2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & \omega^2 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 8 \end{bmatrix}$$

1. pílka: $\begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 0 & -4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 8 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$
 2. pílka: $\begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 0 & -4 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 8 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ -4 & 8 \end{bmatrix}$

liché:

$$\begin{bmatrix} 1 & \omega^3 & 1 & -\omega^3 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -\omega^3 & -1 & \omega^3 \\ 1 & -\omega^3 & -1 & \omega^3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$S \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ -3 & 0 \end{bmatrix}$$

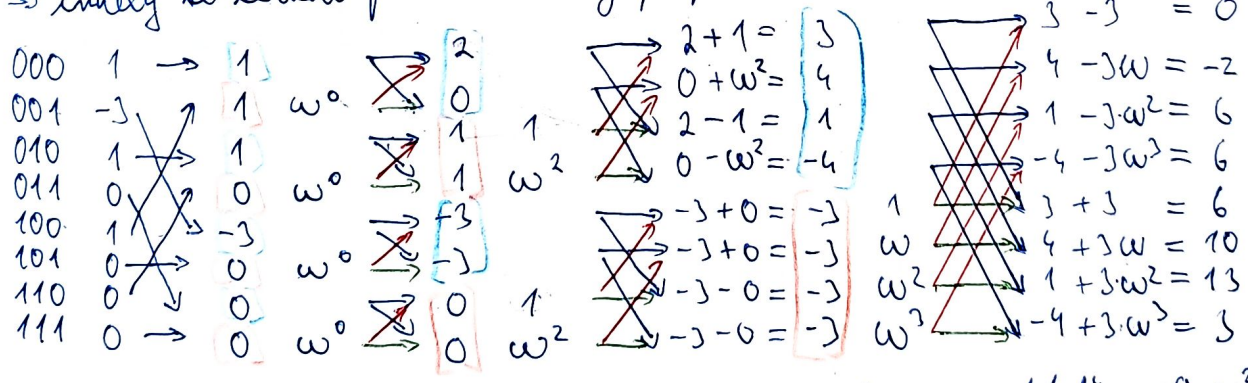
$$L \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ \omega^2 & -\omega^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & \omega \\ \omega^2 & \omega^3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -3 & 4 \\ -3 & -1 \\ -3 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -6 & 8 \\ 5 & -4 \\ -7 & 2 \end{bmatrix}$$

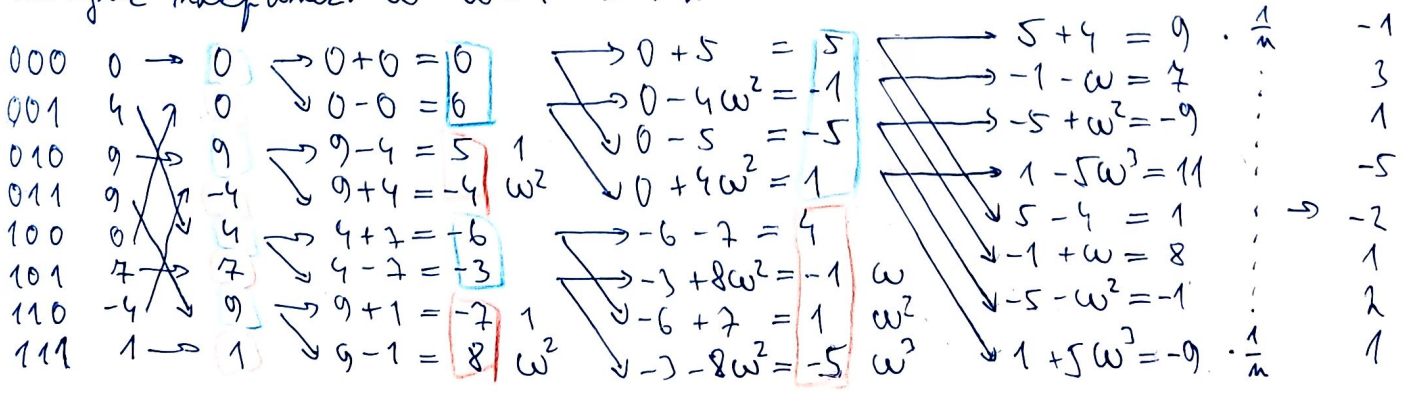
1. pílka $\begin{bmatrix} 3 & -3 & 1 & 1 \\ 4 & -6 & 7 & 8 \\ 1 & 5 & -3 & -4 \\ -4 & -7 & 8 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -2 & -2 \\ 6 & -7 \\ 6 & 10 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 4 & -4 \\ 7 & 3 \\ 14 & 12 \end{bmatrix}$
 2. pílka $\begin{bmatrix} 3 & -3 & 1 & 1 \\ 4 & -6 & 7 & 8 \\ 1 & 5 & -3 & -4 \\ -4 & -7 & 8 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -2 & -2 \\ 6 & -7 \\ 6 & 10 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -5 & -2 & -3 \\ 10 & -4 & 1 & -1 \\ -5 & 12 & 5 & 4 \\ -10 & 12 & 2 & -8 \end{bmatrix}$
 $\rightarrow \text{graf}(R) = \begin{bmatrix} 0 \\ 4 \\ 9 \\ 9 \\ 0 \\ 0 \\ -7 \\ -4 \\ 1 \end{bmatrix} \checkmark$

Motýlkový algoritmus = nerekurzivní FFT

$\rightarrow$ indexy se seřadí podle binárního pořadí

$\rightarrow$ motýlkův rozřazení: $\omega^{-1} \cdot \omega = 1 \Rightarrow 9 \cdot 2 = 1 \Rightarrow \omega^{-1} = 9 \dots$ oddělení $\omega = 9, \omega^2 = -4, \omega^3 = -2$

$$\vec{r} = (-2, 5, -4, 1)$$

• Příklad

$$R(x) = (x^2 - 2x + 1)(x - 2) = x^3 - 4x^2 + 5x - 2$$

pomocí $\omega = 4$ mod 17

$$\left. \begin{array}{l} [1 \ 2 \ 1 \ 0] [-2 \ 1 \ 0 \ 0] \quad 1 \ \omega \ \omega^2 \ \omega^3 \\ [1 \ 1] [-2 \ 0] [-2 \ 0] [1 \ 0] \quad 1 \ \omega^2 \\ [1] [1] [-2] [0] [-2] [0] [1] [0] \quad 1 \end{array} \right\} \text{řádky do chci vzhlednosti}$$

$$* [2 \ 0] = [1 + 1 \cdot 1 \quad 1 + 1 \cdot \omega^3]$$

$$* [1] \quad [0] \quad [0] \quad [0] \cdot [1] \quad \rightarrow \text{tedy } \omega = \omega^3$$

$$\rightarrow [2 \ 0] [-2 \ -2] [-2 \ -2] [1 \ 1] \quad \rightarrow \text{tedy } \omega = \omega$$

$$[-2 \ -8] \quad [1 \ 4] \cdot [1 \ \omega] \rightarrow \text{tedy } \omega = \omega$$

$$\rightarrow [0 \ -8 \ 4 \ 8] [-1 \ 2 \ -3 \ -6] \rightarrow \text{graf P, graf Q}$$

$$\Rightarrow [0 \ 1 \ 5 \ 3] \leftarrow \text{vynásobit pro složkách}$$

$$\left. \begin{array}{l} [0 \ 5] [1 \ 3] \quad 1 \ \bar{\omega}^2 \dots \bar{\omega} \cdot \omega = 1 \Rightarrow \bar{\omega} = 13 \\ [5 \ -5] [4 \ -2] \quad \quad \quad -1 \quad \quad \quad \quad \quad \quad \quad = -4 \end{array} \right\} 13 \cdot 4 = 2 \cdot 26 = 2 \cdot 9 = 18 = 1$$

$$[4 \ 8] \cdot [1 \ -4] = [1 \ \bar{\omega}] \quad \begin{array}{l} -4 \\ \parallel \end{array}$$

$$\rightarrow [9 \ 5 \ 1 \ -13] \longrightarrow [-8 \ 3 \ -16 \ 4] \cdot \frac{1}{4} = [-2 \ 5 \ -4 \ 1] \Rightarrow R(x) = -2 + 5x - 4x^2 + x^3$$

• Příklad

Pomocí FFT vynásob $59 \cdot 24 = 1416$

$\rightarrow$ můžeme vyzkoušet nějaká čísla

$$\rightarrow 59 = 9 + 10 \cdot 5 + 0 + 0 \rightarrow (9, 5, 0, 0)$$

$\rightarrow$ až $2 \cdot 9^2 \Rightarrow$ potřeboval

$$\rightarrow 24 = 4 + 10 \cdot 2 + 0 + 0 \rightarrow (4, 2, 0, 0)$$

bých nějaká řešení $\Rightarrow \mathbb{C}$

$$[9 \ 5 \ 0 \ 0] [4 \ 2 \ 0 \ 0] \quad \omega = i$$

$$\left. \begin{array}{l} [9 \ 0] [5 \ 0] [4 \ 0] [2 \ 0] \sim 1, \omega^2 \Rightarrow 1, -1 \\ [9 \ 9] [5 \ 5] [4 \ 4] [2 \ 2] \end{array} \right\}$$

$$[5 \ 5i] \quad [2 \ 2i] \cdot [1 \ i]$$

$$[14 \ 9 + 5i \ 4 \ 9 - 5i] [6 \ 4 + 2i \ 2 \ 4 - 2i] \dots y_0 \in \mathbb{R}, y_{n/2} = y_2 \in \mathbb{R}, y_1 = \bar{y}_3$$

$$* \Rightarrow [84 \ 26 + 38i \ 8 \ 26 - 38i] \quad \bar{\omega} = -i$$

$$\left. \begin{array}{l} [84 \ 8] [26 + 38i \ 26 - 38i] \sim 1, \bar{\omega}^2 \Rightarrow 1, -1 \\ [92 \ 76] [52 \ 76i] \end{array} \right\}$$

$$[52 \ 76] \cdot [1 \ -i]$$

$$\rightarrow [144 \ 152 \ 40 \ 0] \rightarrow \cdot \frac{1}{4} \rightarrow [36 \ 38 \ 10 \ 0] \Rightarrow \begin{array}{r} 1000 \\ 380 \\ 36 \end{array}$$

$$59 \cdot 24 = 1416$$

Hradlové sítě

Def: Hradlo arithy & počíta $f: \Sigma^k \rightarrow \Sigma$, kde Σ je konečná abeceda.

Booleovská hradla ... nad booleovskou abecedou

- binární (arita 2): AND, OR, XOR, $\leq$ (Implikace)
- unární (arita 1): NOT, Identita
- nulární (arita 0): 1, 0 ... konstanty

Fact: Z logiky víme, že AND, OR a NOT jsou univerzální.

Takže každé hradlo je možné vyrobit skládáním těchto funkcí.

Lemma: NAND a NOR jsou jediná dvě univerzální binární hradla.

Dě: 1, jediné NAND a NOR mohou být univerzální

	0	1
0	1	0
1	0	0

- abych došáhl udělat negaci, tak potřebuju $(0,0) \rightarrow 1$ a $(1,1) \rightarrow 0$
  - buď $(0,1) \rightarrow 0$ & $(1,0) \rightarrow 0$ nebo $(0,1) \rightarrow 1$ & $(1,0) \rightarrow 1$, jinak to je fce jedné proměnné
- $\Rightarrow (0,1) \rightarrow 0$ je NOR $(0,1) \rightarrow 1$ je NAND

2, NAND a NOR jsou univerzální

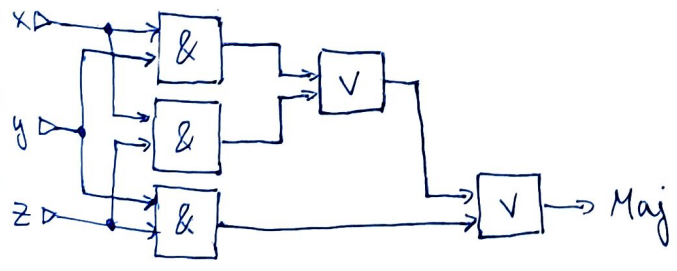
$NOT(x) = NOR(x, x) = NAND(x, x)$

$OR(x, y) = NOT(NOR(x, y)) = NAND(NOT(x), NOT(y)) \dots x \vee y = \neg(\neg x \wedge \neg y)$

$AND(x, y) = NOT(NAND(x, y)) = NOR(NOT(x), NOT(y)) \dots x \wedge y = \neg(\neg x \vee \neg y)$

Majorita (x, y, z): pokud alespoň 2 jedničky 1, jinak 0

0 1 2 3 4 ← VRSTVY

ekvivalentně

$Maj(x, y, z) = (x \wedge y) \vee (x \wedge z) \vee (y \wedge z)$

☀ Každá logická formule lze zapsat jako nějaké hradlo

☀ Ale hradla jsou mnohem mocnější, protože umožňují řídit spočítaný mezivýsledek vícekrát

Def: Hradlová síť sestává z:

- hradla
- vstupní porty (x, y, z)
- výstupní porty Maj
- acyklické propojení vstupů a výstupů
- do $\neq$ vstupu $\neq$ hradla něco vede
- od $\neq$ výstupu $\neq$ hradla něco vede
- do vstupních portů sítě nic nevede a z výstupních nic nevede

• Výpočet probíhá v krocích

→ vždy chceme aby vydaly výsledky ty věci, co ně mají všechny vstupy

0. krok: ohodnotíme vstupní porty sítě a konstanty

$i+1$. krok: ohodnotíme hradla a porty, jejichž vstupy byly ohodnoceny nejpozději v i -tém kroku.

↳ rozklad sítě na vstupy

⇒ v i -tém kroku paralelně počítá všechno co je v i -té vrstvě

čas = # vrstev

prstor = # hradel

maximální arita hradel = 2

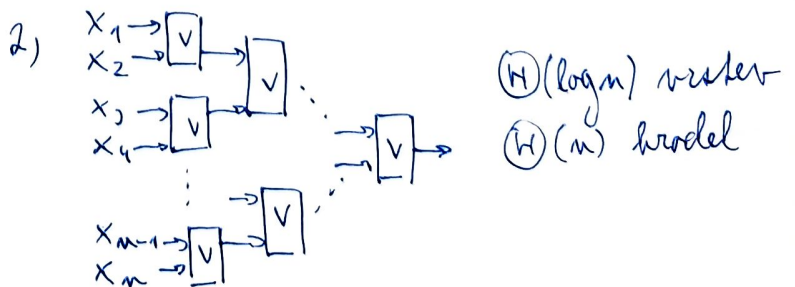
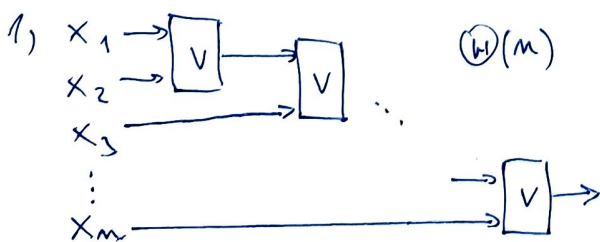
👁️ Potřebujeme omezit aritu hradel, jinak je vše spočítatelné v $O(1)$

Poznámka: Kombinační obvody - obecná Σ
 Boolovské obvody - $\Sigma = \{0, 1\}$

Požadavek: Hradlová síť umí počítat pouze se vstupy dané velikosti ⇒ není to alg.

⇒ Budeme chtít, aby $\exists$ program, který umí efektivně (polynomálně) generovat hradlové síť pro danou velikost vstupu.

• n -bit OR($x_1, \dots, x_n$)

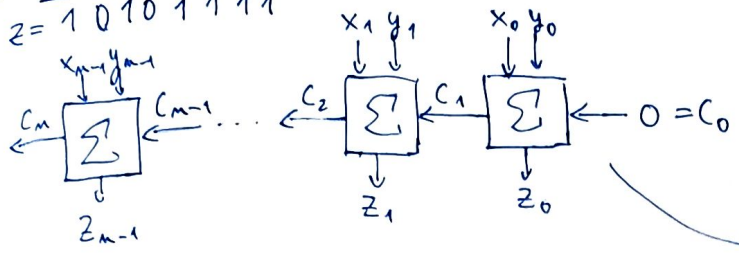

Binární sčítání n-bit čísel

XOR = sčítání mod 2

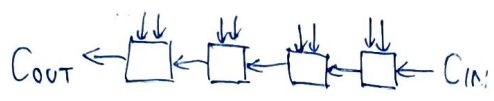
$x = 01110100$
 $y = 00111011$
 $c: 01110000$
 $z = 10101111$

$z_i = x_i \oplus y_i \oplus c_i$
 $c_{i+1} = \text{Maj}(x_i, y_i, c_i)$
 $c_0 = 0$
 $c_m = 1$ pokud to přeteče

$\Theta(m)$ vstup
 $\Theta(m)$ brádek
 1-bit sčítačky

Chování bloků

↳ rafinujeme ty vstupy dd $\Rightarrow$ závislost C_{out} na C_{in}

• blok šířky 1: x_i 0 0 1 1
 y_i 0 1 0 1
 $C_{out} = 0$ C_{in} C_{in} 1

• blok šířky 2: $\left[\begin{array}{|c|c|} \hline H & D \\ \hline \end{array} \right] \leftarrow B$ blok B rozseknuj na podbloky H a D

*	0	1	<
H	0	0	0
	1	1	1
	<	0	1

$\left. \begin{array}{l} \text{horní blok je konstanta} \Rightarrow \text{je jedno co je D} \\ \text{H závisuje} \Rightarrow \text{řídí se podle D} \end{array} \right\}$

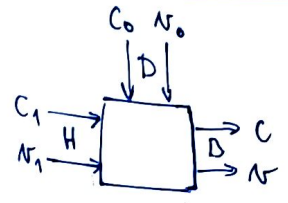
$\Rightarrow$ budeme chtít popsat chování kanonických bloků = celý vstup, poloviny, číselky...

0	1	1	1	0	1	0	0
0	0	1	1	1	0	1	1
0	<	1	1	<	<	<	<
0	1	<	<	<	<	<	<
0	0	<	<	<	<	<	<
0	0	<	<	<	<	<	<
1	1	0	0	0	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	0
1	0	1	0	1	1	1	1

chování kanonických bloků $\Theta(\log m)$ vstup
 celkem $\Theta(\log m)$
 počítání carry $\Theta(\log m)$ vstup
 finální XORy $O(1)$

Jak zalódovat tu tabulku do brádku

$\rightarrow$ chceme nějaké brádlo, co bude popisovat chování té tabulky *

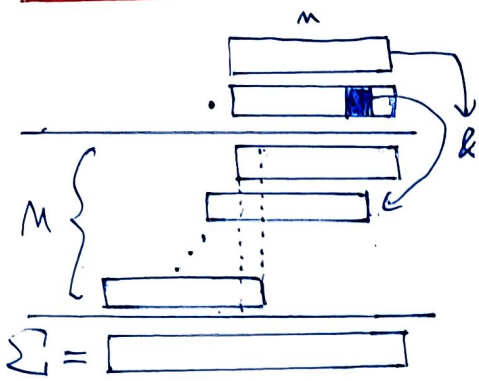

$C = \text{konstanta (1=true)}$
 $N = \text{value}$ aspoň 1 konstanta
 $C = C_0 \vee C_1$
 $N = (C_1 = 1) ? N_1 : N_0 = N_{C_1} = (C_1 \& N_1) \vee (\neg C_1 \& N_0)$

if C_1 : N_1
 else: N_0 $\rightarrow$ Selektor

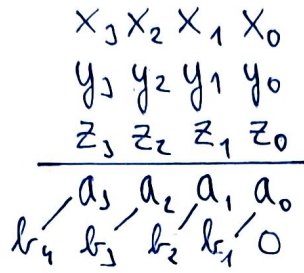
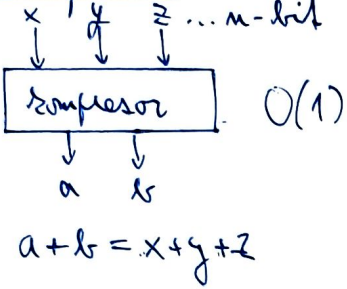
Násobení čísel

to by bylo $\log(m)$ sčítání
 $\Rightarrow$ celkem $\Theta(\log^2(m))$

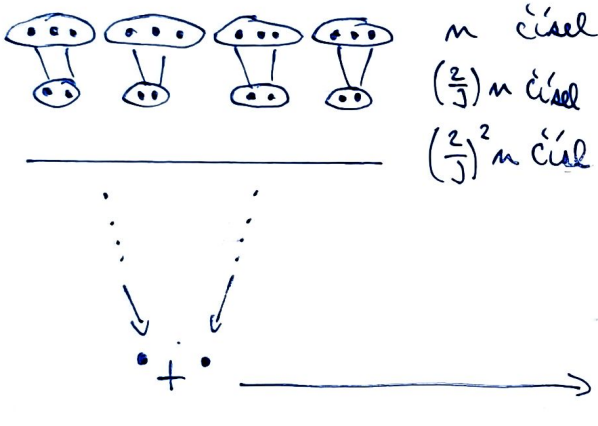
paměť: $\Theta(m^2)$ ... mezinásledky pro sčítání

Kompresor

$\rightarrow$ 2-ciferné číslo
 $x_i + y_i + z_i = b_{i+1} a_i$

Obvod pro sečtení n čísel $\approx \log(m)$

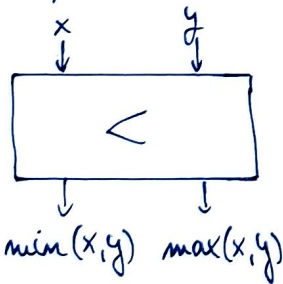

$\Theta(\log m)$ hloubka

$\Theta(\log m)$ finální sečtení

Násobení $\Theta(\log m)$

Komparátora síť

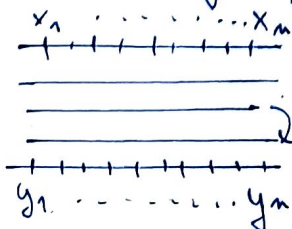
Komparátor ... implementace pomocí

bradla na porovnávání dvou čísel (2-doplňek, odečtení)
 a potom výsledky zadržovat přes selektory (if-else)
 $\hookrightarrow$ hloubka $\log(\# \text{bitů})$

$\rightarrow$ komparátora síť se skládá z komparátorů, není nějaká pevná velikost čísel, to je důležitější až pro implementaci

$\rightarrow$ cíl je nějaké řazení čísel

☛ BÚNO výstupy komparátorů se nikdy nevíroví

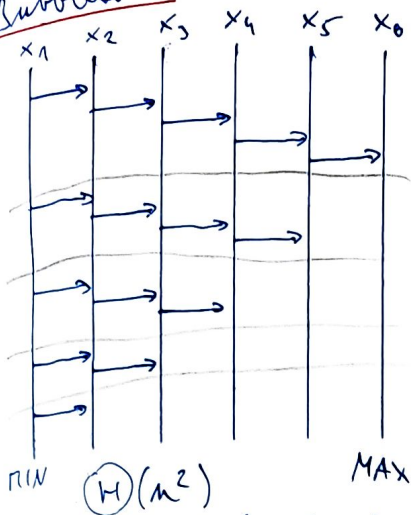

$\hookrightarrow$ komparátor bere 2 a vrací 2 čísel na vstup je stejné jako na výstupu

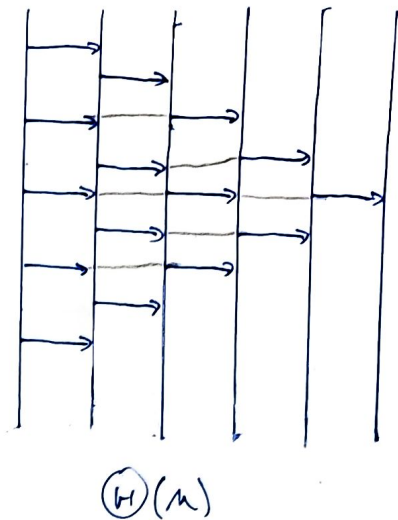
$\rightarrow$ to většinou by se stejně zabolilo

$\rightarrow$ na každé úrovni nějaká permutace vstupů

Bubblesort

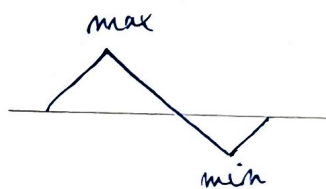
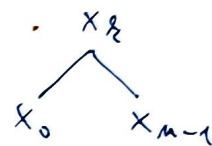
příklad řazení 6 čísel
 1 drát = 1 číslo
 sípka ~ komparátor
 ↳ ještě maximum doprava
 ← klasická verze
 paralelizace →
 ~ 2n hladin

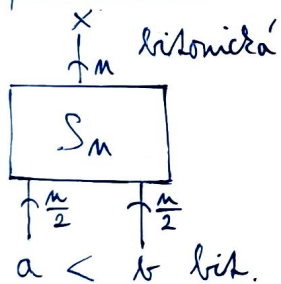
Mergesort $n=2^k$ (předpokládáme, že čísla jsou navzájem různá)

Def: Posloupost $x_0, \dots, x_{m-1}$ je

- ① čistě bitonická $\equiv \exists k: x_0 < x_1 < \dots < x_k > x_{k+1} > \dots > x_{m-1}$
- ② bitonická $\equiv$ má čistě bitonickou rotaci
 tedy $\exists l: x_l, x_{l+1}, \dots, x_{l+m-1}$ je čistě b.
mod m   mod m

Separátor S_m

Vstup: $x_0, \dots, x_{m-1}$ bitonická

Výstup: $a_0, \dots, a_{m/2-1}$ bitonická

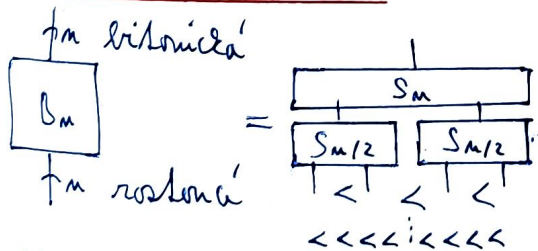
$b_0, \dots, b_{m/2-1}$ bitonická

↳ $\forall i, j: a_i < b_j$

podposlouposti $\forall i: a_i \in X, b_i \in X$

čas $O(1)$ → ještě
 prostor $O(m)$ → vezme
 pal

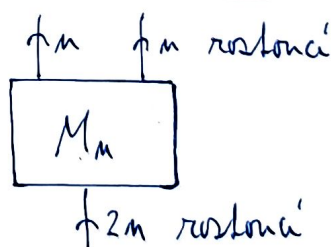
Bitonická třídícíka B_m

Vstup: $x_0, \dots, x_{m-1}$ bitonická
 výstup: $y_0, \dots, y_{m-1}$ rostoucí

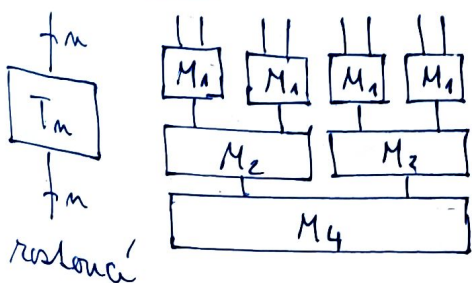
čas $O(\log m)$
 prostor $O(m \log m)$

Selektorka M_m

čas $O(m)$
 prostor $O(m)$
 ↳ sločím tu druhou
 ⇒ b.f. ⇒ B_{2m}

Třídícíka T_m

čas $O(\log^2 m)$
 prostor $O(m \log^2 m)$ ↳ čas · m = prostor

👁️ na $\forall$ hladině (čas) je nejvýš m hradel
 ↳ n drátů ⇒ max. $m/2$ komparátorů

• Je mergesort dobrý?

dolní odhad složitosti řešení porovnáním

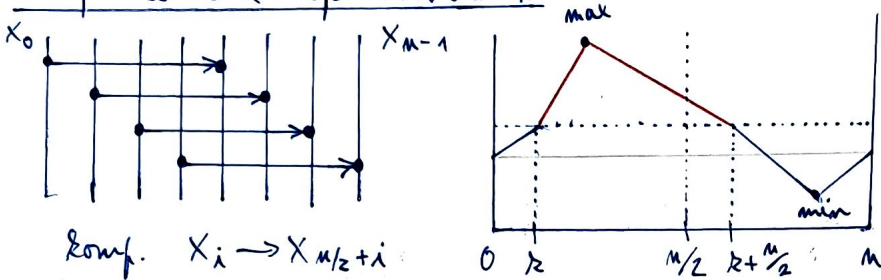
$\Omega(n \log n) \Rightarrow$

hloubka každé komparátorové sídlicí sítě je $\Omega(\log n)$

↳ viz poslední pozorování ... 1 hloubka $\sim n$ komf.

umí se $O(\log n)$ s obří konstantou mergesort $\Theta(\log^2 n)$ je taky dost dobrý

• Implementace separátoru S_m

HORA: $M/2$ největších prvků
Sousedá: $x_k \dots x_{k+M/2-1}$
ÚDOL: $M/2$ nejmenších prvků
Sousedá: $x_{k+M/2}, \dots, x_{k+M-1}$

komf. $x_i \rightarrow x_{M/2+i}$
pro $i=0, \dots, M/2-1$

BÚNO: $k < \frac{M}{2}$ ... jinak udělám rotaci o $\frac{M}{2} \Rightarrow$ komparátory pořadí na stejné prvky

$\rightarrow$ pro $i < k$: údolí $\rightarrow$ hora ... nepřehazují
pro $i \geq k$: hora $\rightarrow$ údolí ... nepřehazují

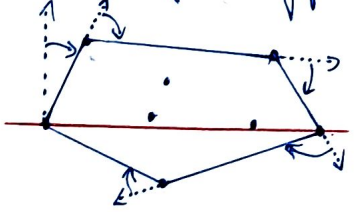
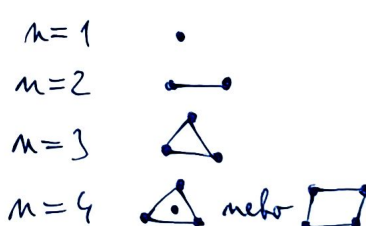
čas $O(1)$ ... komf. nezávislé
prostor $\Theta(n)$ ... $M/2$ komf.

$\Rightarrow$ levá pultka: rotace údolí } a rotace b.f. je b.f. $\checkmark$
pravá pultka: rotace hora }

• Geometrické algoritmy v rovině

• Konvexní obal $\Theta(n \log n)$

$\rightarrow$ máme množinu bodů $x_1, \dots, x_n \in \mathbb{R}^2$
a chceme je co nejefektivněji oplotit

nejlevější a nejpravější bod tam určitě patří
incrementální alg.: má obal pro mějící body
a objeví nové body napravo $\Rightarrow$ přepočítá se $\checkmark$

$\Theta(n \log n)$

1. Seřadíme body zleva doprava
a před $x_1 = x_2$ zvedla nahoru

Horní obálka
Dolní obálka

$\Theta(n)$

2. $H \leftarrow$ (levý bod), $D \leftarrow H$

3. Pro každé body b :

4. Dokud $|H| \geq 2$ & $H[-2]H[-1]b$ rotací dolva:

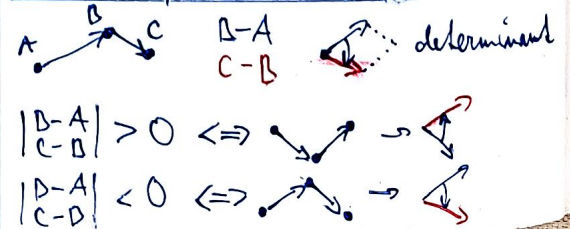
Odebereme poslední bod z H

Přidáme b na konec H

5. Podobně pro D ale rotacíme doprava

6. Vraťme D alespoň s H pozpátku

Kontrola pravo/levo - křivosti

Obecná poloha bodů

→ ve všech geometrických úlohách chceme, aby body byly v obecné poloze
= aby nenastal nějaký nepříjemný edge-case

↳ například u konvexního obalu nechceme aby bylo více bodů nad sebou
→ pak je nemůžeme jednoznačně seřadit zleva doprava

⇒ řešení: otočíme rovinu o nějaké malé ϵ , což rozbijí rychle neobecné polohy

↳ musí být dost malé, aby nevytvářelo žádnou novou

⇒ → už je lze seřadit zleva doprava

~ předtím zleva doprava a zdola nahoru

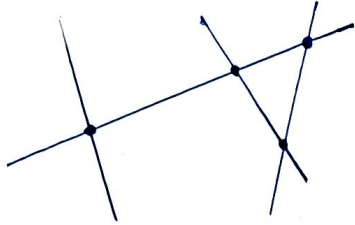
→ ten konvexní obal bude vypočítat pořád stejně

⇒ původní alg funguje i pro neobecnou polohu, ale řadíme → a ↑

→ obecná poloha jsou ty hezké případy

☉ Pravděpodobnost o.f. při náhodném rozmístění bodů je 1.

• Průsečíky úseček

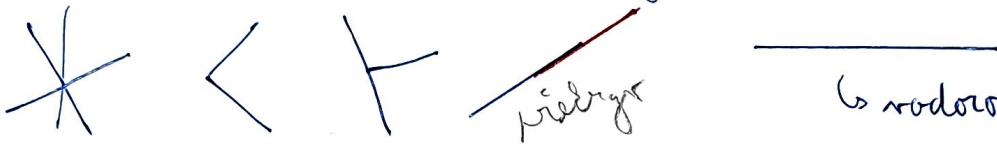
Zkontrolovat průsečíky dvou $O(1) \dots$ linegebra
 $\rightarrow$ zkusit řádkou a řádkou $O(n^2)$

$\rightarrow$ pro tohle je to optimální
 $\rightarrow$ chceme něco jako $O(\text{hezká funkce } (n+\mu))$

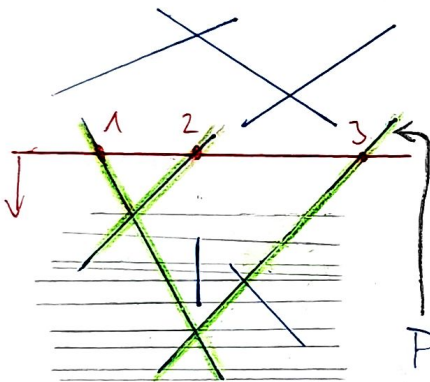
$\mu := \#$ průsečíků

• obecná poloha $\rightarrow$ nechceme následující

$\rightarrow$ budeme předpokládat, že to nenastane, v implementaci by se to mělo řešit

• Zamětaní roviny $\rightarrow$ shora dolů

- děláme diskrétní simulaci spojitého posouvání přímky
 $\rightarrow$ koukáme se na přímku jen když se děje něco zajímavého

Vzdálosti: Začátky úseček = horní bod
 Konce úseček = spodní bod
 Průsečíky úseček

$P = \underline{\text{Průřez}} :=$ posloupnost úseček protínajících zamětač f .
 seřazená zleva doprava podle x průsečíků

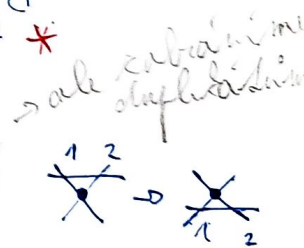
$K = \underline{\text{Kalendář vzdálostí}} \dots$ prioritní fronta

☞ Těsně před zamětaním průsečíků sousedí protínající se přímky v P

$\Rightarrow$ když spolu úsečky začínou sousedit $\rightarrow$ naplánujeme průsečík *

$\hookrightarrow$ když se mezi ně něco vnesou, tak ho odplánujeme, ale naplánujeme by dva nové $\rightarrow$ ten starý se pak objeví znovu

$\rightarrow$ když ohlásneme průsečík, tak se pořadí úseček v P probodí

$\rightarrow$ začátky a konce úseček můžeme všechny naplánuvat na začátku

$\rightarrow$ vzdálosti jsou seřazené podle jejich y souřadnice shora dolů

$\hookrightarrow$ odpovídá to pořadí ve kterém je přímka zaměta

(pro 2 stejné y řadíme podle x zleva doprava $\sim$ otočení roviny o E)

* Začnou spolu sousedit $\Rightarrow$ podíváme se jestli se protínají

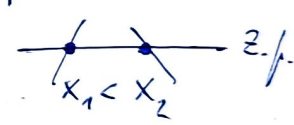
$\hookrightarrow$ pokud se protínají pod zamětačím přímkou, tak naplánujeme průsečík

Algoritmus

1. $P \leftarrow \emptyset$ $\rightarrow$ zamestná priroda $n + \infty$
2. $K \leftarrow \{\text{začiatky a konce úsečiek}\}$ $\rightarrow$ kvázi "podľa výšky"
3. Dočud není K prázdny, odebíráme najvyššiu udalosť
4. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Začiatok} \Rightarrow \text{přidáme úsečku do } P \\ \text{Konec} \Rightarrow \text{odebereme úsečku z } P \\ \text{Průsečík} \Rightarrow \text{nahlásíme na výstup} \end{array} \right.$
  - $\rightarrow$ odliším najvyšš 3 susednosti
  - $\rightarrow$ 1 možu, 2 pridám
  - $\rightarrow$ 3 susednosti
  - $\rightarrow$ jednu smaču a zase vločím
  - $\rightarrow$ najvyšš 6 susednosti
7. Pro každú zmenu susednosti v P preplánujeme dotčené průsečíky v K

Reprezentace

- Kalendář - prioritní fronta $\Rightarrow$ halda nebo BVS
  - $\hookrightarrow$ max. 3m udalostí najednou (začiatky, konce, průsečíky v průřezu)
  - $\Rightarrow$ doba 1 operace je $O(\log m)$, paměť $O(m)$
- Průřez - chci aby uměl říct co je nalevo a napravo od dané úsečky
  - $\Rightarrow$ BVS s úsečkami jako klíči $\rightarrow$ mají lineární uspořádání
  - $a < b \equiv (a \cap \text{zam. p.}) \text{ je vlevo od } (b \cap \text{zam. p.})$
  - $\rightarrow$ y souř. zam. p. = y souř. aktuální udalosti
  - $\Rightarrow$ max. m úseček $\Rightarrow O(\log m)$ čas/operace, paměť $O(m)$

Složitost

udalostí = $2m + p \rightarrow$ na 1 udalost $O(1)$ operací s P i K

$\Rightarrow$ # operací $\in O(m + 2m + p) = O(m + p) \Rightarrow$ čas $O((m+p) \cdot \log m)$

inicializace $K \uparrow$ prostor $O(m)$

umí se $O(m \log m + p)$

pro $p = m^2$
horší než hrubá síla

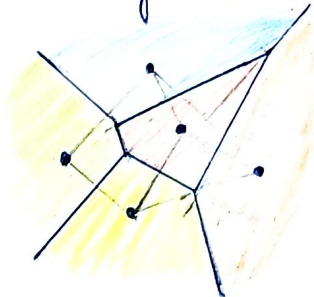
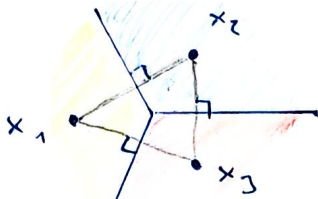
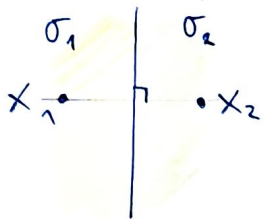
• Voroného diagram

místa $X = \{x_1, \dots, x_m\} \subseteq \mathbb{R}^2$

→ Eukl. metrika

oblasti $\sigma_1, \dots, \sigma_m \in \mathbb{R}^2$, $\sigma_i := \{y \in \mathbb{R}^2 \mid \forall j: d(y, x_i) \leq d(y, x_j)\}$

↳ σ_i je je to x_i bliž než k jakémukoli jinému místu

↳ hranice patří do obou oblastí

☞ oblasti jsou určeny polovrovinami danými přímkami oddávajícími místa
 ⇒ přímkou polovina je nějaký zobecněný konvexní mnohoúhelník
 ↳ mohou být otevřené do nekonečna

→ oblasti se umí najít v čase $O(m \log m)$

• Localizace bodu

→ máme v. d., dostaneme bod → ? do které oblasti patří

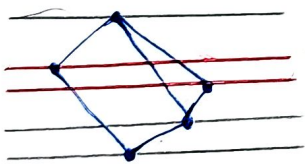
DS na rozděl roviny na mnohoúhelníky (ne nutně konvexní)

→ to že mnohoúhelníky mohou být otevřené nevadí

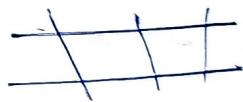
↳ vždy se dají uzavřít do nějaké krabice a mimo k. bin. vzhl. mezi paprsky

Dotaz: Do jaké oblasti patří zadaný bod?

↳ pro hranici odpoví kteroukoli oblastí

Rovinu rozsekáme na pásy → v pásu

→ pro $\forall$ úsečku si pamatuje jaká oblast je nalevo a napravo *

⇒ binární vyhledání pás a pak oblast v něm ⇒ čas $O(\log m)$

→ pro $\forall$ pás si musíme pamatovat úsečky v něm ⇒ paměť $O(m^2)$

⇒ chceme nějak zlepšit paměť

☞ pásy jsou vlastně průřezy po zamerení v tom alg. pro průsečíky úseček

↳ bodu co definuje ten pás

* je to rovinný graf, takže # úseček $\in O(m)$

semi-persistentní DS

- pamatuje si svoji historii ~ Bit
  - Zápis ⇒ vytvoření nové verze, umíme vyhledat v historii podle ID
  - Dotaz ⇒ dostaneme ID verze
- ⇒ budeme si pamatovat všechny přířezy co vznikají při zametání roviny
- uděláme semi-pere. BVS co má $O(\log n)$ čas / operace, $O(\log n)$ pamět. / verze

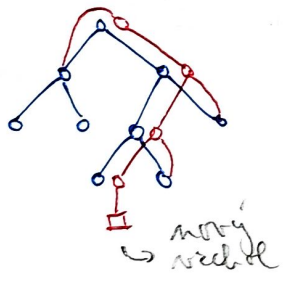
→ přířez ~ pás

Konstrukce stromu

- Zametáme rovinu: # průsečíků = # bodů = $n \Rightarrow O(n)$ operací s průřezem
- ⇒ čas konstrukce $O(n \log n)$
- ⇒ $O(n)$ verzí ⇒ prostor $O(n \log n)$ → musí se i prostor $O(n)$
- ⇒ dotaz v čase $O(\log n)$
- ↳ bin. v. přes pásy → získám ID průřezu ⇒ konkrétní BVS → dotaz $O(\log n)$

Semipersistentní BVS

- pravidlo: nesmí se změnit to, co už je zapsáno

- persistence kopírováním cest
- k operaci si zkopíruje cestu k dotčenému vrcholu a vytvoří nový kořen (ID verze)
- ↳ pointer na podstromy jiných verzí - ale ty se už nezmění
- pro rozumnou hloubku vytvoříme $O(\log n)$ nových vrcholů

→ vyvážením: AVL strom má pouze vrcholy na cestě a v jejím nejbližším okolí

→ pořadí pouze $O(\log n)$ nových vrcholů na verzi

⇒ pro k pás si v nějakém poli pamatují pointer na kořen jeho stromu

Trždy složitosti algoritmů

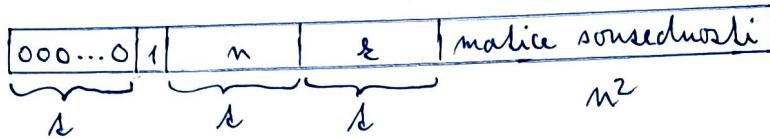
→ konečná posloupnost 0 a 1

Def: Rozhodovací problém je funkce $\kappa: \{0,1\}^* \rightarrow \{0,1\}$.

↳ ANO / NE

☞ Cooliv lze redukovat do posloupnosti bitů.

Příklad: Di. p. graf a $\kappa \in \mathbb{N}$

→ jednoznačné kódování

→ součástí problému je odpovědět NE na vstup ve špatném tvaru

Def: Problém A je převoditelný na problém B, píšeme $A \rightarrow B$ nebo $A \leq_p B$
 $\equiv \exists f: \{0,1\}^* \rightarrow \{0,1\}^*$ lz.

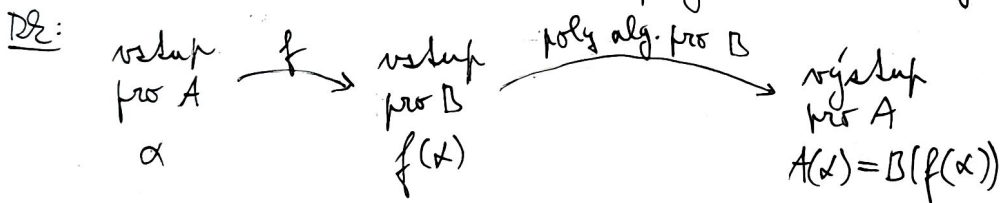
① $\forall \alpha \in \{0,1\}^*: A(\alpha) = B(f(\alpha))$ ... řešíme A pomocí B

② $f(\alpha)$ lze spočítat polynomiálně vůči $|\alpha|$
 ↳ převod neboli redukce

B je alespoň tak těžké jako A

Příklad: $\exists$ párování velikosti alespoň $\kappa \in \mathbb{N}$ v G? → Existuje tak velikosti alespoň $\kappa \in \mathbb{N}$ v síti D?

Lemma: Necht $A \rightarrow B$, B řešitelné v poly. čase. Potom A je také řešitelné v poly. čase.

$\exists c: f(\alpha)$ lze spočítat v $O(n^c)$ ... $n = |\alpha|$

$\exists d: B(f(\alpha))$ lze spočítat v $O(m^d)$ ... $m = |f(\alpha)| \in O(n^c)$

$\Rightarrow A(\alpha)$ lze spočítat v $O(n^c + m^d) = O(n^c + n^{c \cdot d}) = O(n^{cd})$ → polynom

alg co běží v čase $T(n)$ nemůže vyžít výstup delší než $T(n)$

Vlastnosti relace převoditelnosti

① $A \rightarrow A$ ... reflexivní

② $A \xrightarrow{f} B$ & $B \xrightarrow{g} C \Rightarrow A \xrightarrow{f \circ g} C$ ... tranzitivní

③ $\exists A, B: A \rightarrow B$ & $B \rightarrow A$ ... např. $A: \text{má vstup liché dělné}$ } není to uspořádání
 $B: \text{má vstup sudé dělné}$

④ $\exists A, B: A \nrightarrow B$ & $B \nrightarrow A$ ... např. $\forall \alpha: A(\alpha) = 0$ } kdyby to bylo nsp, tak ne lineární
 $B(\alpha) = 1$

☞ → je částečně kvaziuspořádání.

• některé prvky jsou mezi sebou ekvivalentní $A \leftrightarrow B$, což nás dává řádky ekvivalence → a mezi těmito řádky už to je částečné uspořádání

Kliza velikosti k

Vstup: neorientovaný graf G, k ∈ N

Výstup: ∃ A ⊆ V: |A| ≥ k & ∀ u, v ∈ A: uv ∈ E

Maximální množina velikosti k

Vstup: neorientovaný graf G, k ∈ N

Výstup: ∃ A ⊆ V: |A| ≥ k & ∀ u, v ∈ A: uv ∉ E

Nz Mna ↔ kliza

→ stačí prohodit vlastnost být hranou

→ převodní funkce je hranový doplněk grafu

} stejná přirodní fce oběma směry

SAT splnitelnost

Vstup: boolovská formule v CNF = konjunkce klauzulí

Výstup: ∃ ohodnocení proměnných, co tu formuli splňuje? = splňující ohodnocení

= disjunkce literálů

pro m = 1

• 3-SAT ... navíc každá klauzule obsahuje nejvýše 3 literály

• 3-SAT → SAT → zjevně

→ jako převodní funkce nestačí obyčejná identita, protože

3-SAT (p1 ∨ p2 ∨ p3 ∨ p4) = NE ... nevalidní vstup

SAT (p1 ∨ p2 ∨ p3 ∨ p4) = ANO

} musí se provést kontrola validity vstupu

☞ Platí: (speciální případ problému A) "identita" → A

SAT → 3-SAT

→ nová proměnná

$$\underbrace{(α \vee β)}_k \Leftrightarrow (α \vee X) \wedge (β \vee \neg X) \dots \text{ekvivalentní}$$

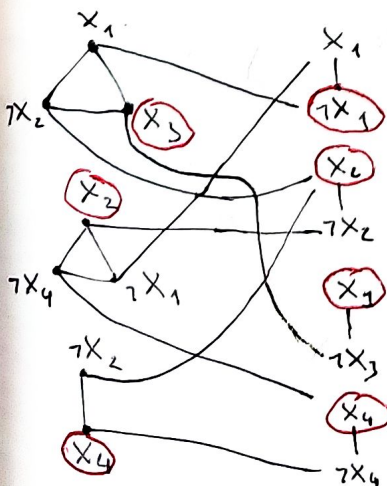
$\begin{matrix} \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\ 2 & & k-2 & & 3 & & k-1 \end{matrix}$

⇒ # literálů v klauzuli klesl o 1 ⇒ šetříme čas, celkové poly. čas

3-SAT → Nz Mna

← Takovému šetření se říká gadgets

klauzule   literály

klauzule → kliza o velikosti stane klauzule literály →

navíc vedeme hrany (l ∈ klauzule) — (¬l ∈ literál)

k := # klauzulí, l := # literálů

☞ formule je splnitelná ⇔ v grafu ∃ Nz Mna velikosti ≥ k+l

⇐: ∀ klauzule je splněna vybraným literálům & ∀ literálům jsem zvolil jeho ohodnocení

⇒: vezmu si nějaké splňující ohodnocení a ohodnotím podle něho literály ⇒ & ∀ klauzule ∃ alespoň 1 kladný literál, takže je vybrán (nemastane x1 — ¬x1)

☞ Tady vlastně nebylo třeba, aby to byl 3-SAT.

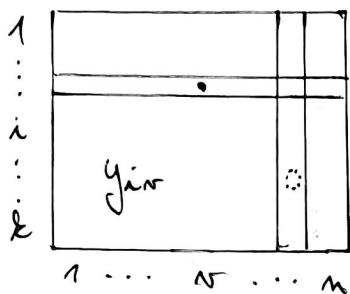
$N \equiv M$ na $\rightarrow$ SAT

Δ ÚNO $V(G) = \{1, 2, \dots, n\}$, $N \equiv M$ na velikosti $\&$

- $x_1, \dots, x_n \rightarrow x_u = 1 \Leftrightarrow u \in N \equiv M$ na
- $y_{i,r}$ pro $1 \leq i \leq \&$, $1 \leq r \leq n \rightarrow$ pomocné proměnné

1) $\forall u, v \in E: (\neg x_u \vee \neg x_v) \dots$ nastane $x_u = x_v = 1 \Rightarrow$ je to nezávislé

2) ještě potřebujeme velikost $\&$ $\rightarrow$ vrcholy r si seřadíme

$y_{i,r} = 1 \Leftrightarrow$ vrchol r je i -tý v $N \equiv M$ na

- r řádku je právě jedna 1
- r sloupci je nejvýše jedna 1

$$\left\{ \begin{array}{l} \forall i, j, r: \neg(y_{i,r} \wedge y_{j,r}) \sim (\neg y_{i,r} \vee \neg y_{j,r}) \\ \forall i, m, r: \neg(y_{i,m} \wedge y_{i,r}) \sim (\neg y_{i,m} \vee \neg y_{i,r}) \dots \text{nejvýše } 1 \\ \forall i: (y_{i,1} \vee y_{i,2} \vee \dots \vee y_{i,n}) \dots \text{alespoň } 1 \end{array} \right\} \text{právě } 1$$

$\exists$ množina $\&$ vrcholů

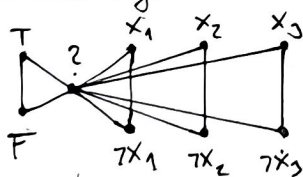
$\Rightarrow \forall i, r: y_{i,r} \Rightarrow x_r \sim (\neg y_{i,r} \vee x_r) \rightarrow$ pokud je něco v $N \equiv M$ na množině, tak to je nezávislé

3-SAT $\rightarrow$ 3-obarvitelnost

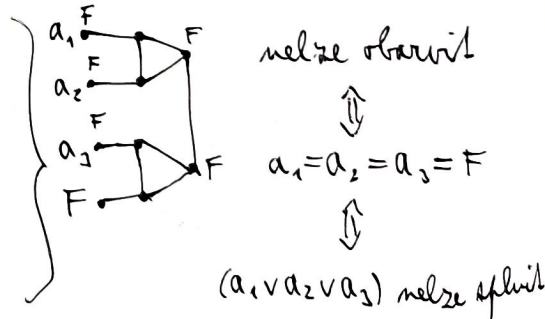
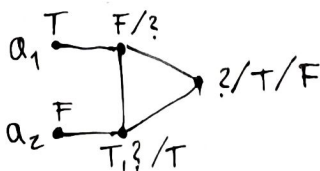
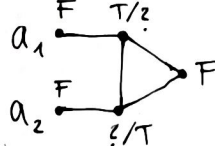
barvy: T true, F false, ? filler barva

☼ trojúhelníkové Δ obsahuje všechny 3 barvy

literály

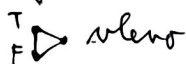
klauzule: $(a_1 \vee a_2 \vee a_3)$ nelze splnit $\Leftrightarrow a_1 = a_2 = a_3 = F$

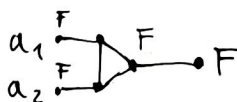
$\rightarrow$ klauzule nelze splnit stranou, ale sdružují se do toho grafu literálů

$\rightarrow a_1, a_2, a_3 \sim x_1/\neg x_1, x_2/\neg x_2, x_3/\neg x_3$

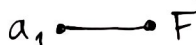
$\rightarrow$ jako F si vezmu F z toho

$(a_1 \vee a_2)$ nelze $\Leftrightarrow a_1 = a_2 = F$

(a_1) nelze splnit $\Leftrightarrow a_1 = F$

$\rightarrow$ v opačném směru to taky platí

- 3,3-SAT ... navíc $\forall$ proměnná je v nejvýše 3 klauzulích
- 3,3-SAT $\rightarrow$ 3-SAT pomocí identity a kontrolou validity vstupů
- 3-SAT $\rightarrow$ 3,3-SAT

$\Rightarrow$ necht x je proměnná a $k > 3$ výskytů
 $\Rightarrow$ pro $\forall$ výskyt nová proměnná $x_1, \dots, x_k$ a i -tý výskyt x nahradíme x_i
 navíc přidáme nové klauzule $x_1 \Rightarrow x_2, x_2 \Rightarrow x_3, \dots, x_k \Rightarrow x_1$,
 což nám zajistí, že $\neg(x_1) = \neg(x_2) = \dots = \neg(x_k)$

$x_3 \Rightarrow x_4 \sim \neg x_3 \vee x_4$
 $x_4 \Rightarrow x_5 \sim \neg x_4 \vee x_5$ } $\forall$ nová proměnná má 3 výskytů
 a alespoň 1 je $\oplus$ a jeden $\ominus$

• 3,3-SAT* ... navíc $\forall$ literál nejvýše 2-krát

• 3,3-SAT $\rightarrow$ 3,3-SAT*

$\rightarrow$ pokud mám nějaký literál více než 2-krát, tak pro odpovídající proměnnou udělám stejnou transformaci jako předtím

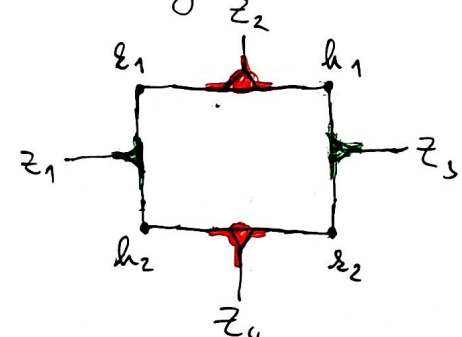
• 3D-párování

HOŠI DÍVKY KOČKY PREFERENCE

Vstup: konečné množiny K, H, Z + množina $T \subseteq K \times H \times Z$
 Výstup: $\exists T' \subseteq T$ t.j. $\forall$ prvek K, H, Z je v právě 1 trojici z T'

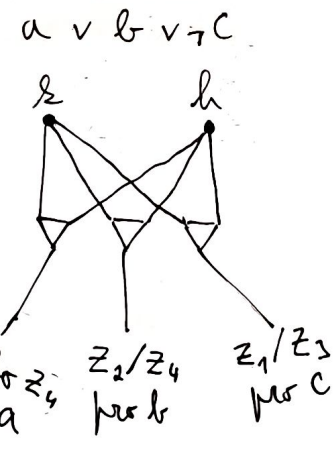
můžeme řešit pomocí?

literály

- 0... volné z_1, z_3
- 1... volné z_2, z_4

klauzule

3D párování $\Leftrightarrow$ splnitelné

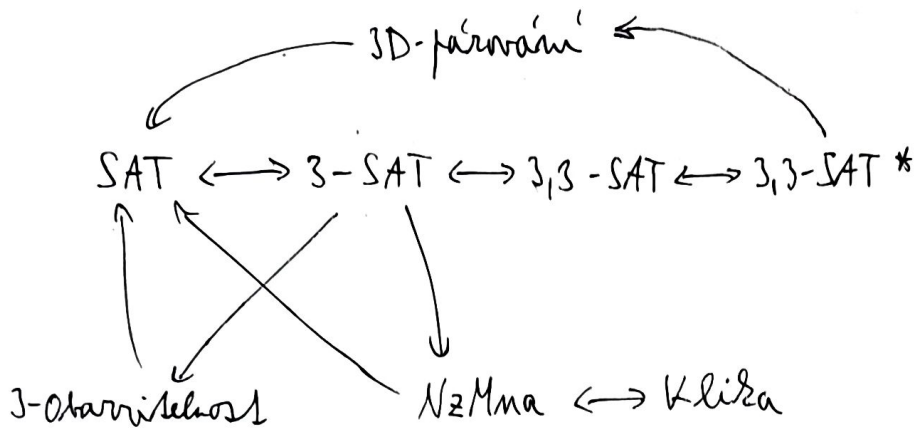
- * $\Rightarrow$: proměnné ohodnotím podle gadgetů pro literály
- $\hookrightarrow$ to mi dává 2 volná zvrátka
- $\hookrightarrow$ každá klauzule je splněna některým z těchto zvrátel
- $\hookrightarrow$ zvrátel jsou jen 2 $\Rightarrow$ 3,3-SAT*

- * $\Leftarrow$: g. pro literály spárujeme podle ohodnocení proměnných
- $\rightarrow$ $\forall$ klauzule je splněna nějakým literálem $\Rightarrow$ alespoň 2 volná zvrátka
- $\rightarrow$ $\forall$ literál použitý nejvýše 2-krát $\Rightarrow$ 2 zvrátka nám stačí

! Přebírají nám zvrátka ! ... $\forall$ klauzule odpovídá jen 1 zvrátku

$\rightarrow$ $(2 \cdot \# \text{ proměnných} - \# \text{ klauzulí})$ volných zvrátel
 $\Rightarrow$ přidám kolik páru univerzálních milovníků zvrátel
 $\hookrightarrow$ každému páru se líbí všechna zvrátka

• Co už umíme převádět?

• Trída problémů

→ $LEP \equiv \exists$ polynomiální algoritmus

Def: Trída problémů P. Problém $L \in P \equiv$

$\exists$ A algoritmus, $\exists p$ polynom: $\forall x: A(x) = L(x)$ & $A(x)$ doběhne do $p(|x|)$ kroků.

Def: Trída problémů NP. Problém $L \in NP \equiv$

$\exists V \in P$, *verifikátor*

$\exists g$ polynom $\leftarrow$ omezení délky certifikátu

$\forall x: L(x) = 1 \iff \exists y$ *certifikát*

$|y| \leq g(|x|)$ & $V(x, y) = 1$.
dikaz

certifikát není příliš dlouhý

$\Rightarrow L \in NP$, pokud je možné rychle zkontrolovat jeho údajné řešení

$\rightarrow$ například najít kliku je těžké, ale zkontrolovat, jestli je daná množina kliky je jednoduché. Certifikát by v tomto případě byla ta kliky. A verifikátor by byl alg. co s množinou rozhodne, zda to je kliky.

👁️ $P \subseteq NP$, $SAT \in NP$. $? P = NP?$

Def: Problém L je NP-těžký $\equiv \forall K \in NP: K \rightarrow L$.

Def: Problém L je NP-úplný $\equiv$ je NP-těžký & $L \in NP$.

Lemma: Pokud $L \in P$ je NP-těžký, potom $P = NP$.

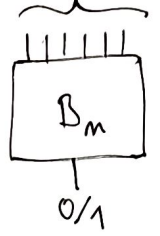
Dů: Necht' $K \in NP$. $K \rightarrow L$ & $L \in P \Rightarrow K \in P$. ■

Lemma: Necht' $K, L \in NP$, $K \rightarrow L$, K je NP-úplný, pak L je NP-úplný.

Dů: Necht' $M \in NP$. $M \rightarrow K \rightarrow L \Rightarrow M \rightarrow L$. ■

Věta (Cook, Levin): SAT je NP-úplný.

Bm je vždy poly. velka m

Lemma: $\forall L \in P \exists A$ polynomiální alg. t.č.

$\forall m: A(m)$ je hradlová síť B_m s m vstupy a 1 výstupem řešící L pro vstupy délky m .

Dě: Neformálně: Pro L existuje nějaký polynomiální alg. který lze spustit na počítači. Počítač je určitě vlastně velká hradlová síť, co se mění v čase (jsou tam nějaké obvody co si pamatují stav do dalšího taktu)

→ Právě tu síť ošpičujeme v každém taktu výstupy sehle měnících se obvody zadržujeme vždy do té další sítě.

⇒ Takto získáme polynomiálně mnoho polynomiálně velkých, propojených sítí
 ⇒ to je zase nějaká polynomiálně velká síť. $\blacksquare$

Věta: Obvodový SAT je NP-úplný.

Dě: Obvodový SAT je problém, kde dostaneme hradlovou síť →

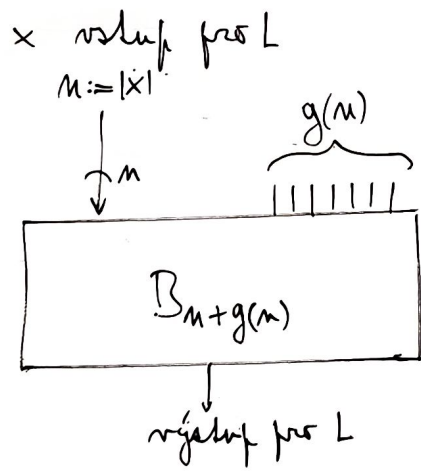
Výstup: $\exists$ ohodnocení vstupních portů, aby byl výstup 1?

⇒ Necht $L \in NP$, V verifikátor, g omezení délky certifikátu dle definice NP.

Důležitě chceme certifikát délky právě $g(\text{vstup})$.

↳ kratšímu certifikátu lze dát padding 0000...01 | Actual certifikát

Plán: chceme ukázat $L \rightarrow$ Obvodový SAT. ... pomocí Lemmata vyrobíme obvod

Předchozí lemma nám garantuje polynomiálně velkou síť, co musíme vyrobit v poly. čase.
 ⇒ ta síť simuluje V a víme $V \in P$.

• zadržujeme vstup $x_1, \dots, x_m$
 Obvodový SAT vyda' 1

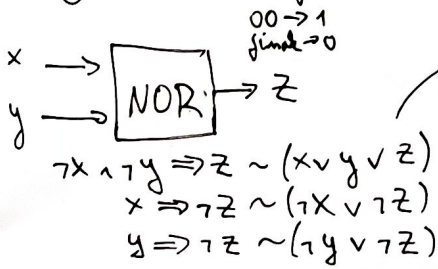
$\exists$ ohodnocení těch vstupních $g(m)$ portů t.č. výstup té sítě = $V(\text{vstup, ohodnocení}) = 1$

$\exists$ řešení problému L pro tento vstup $\blacksquare$

ohodnocení = certifikát

Lemma: Obvodový SAT $\rightarrow$ SAT v CNF

- Dě: ① převedeme obvod aby byl celý z NORů... máme jen unární a binární hradla
 ② zavedeme proměnné pro vstupní porty a konstanty $\rightarrow$ určitě polynomiálně jede
 ③ zavedeme proměnné pro výstupy hradel

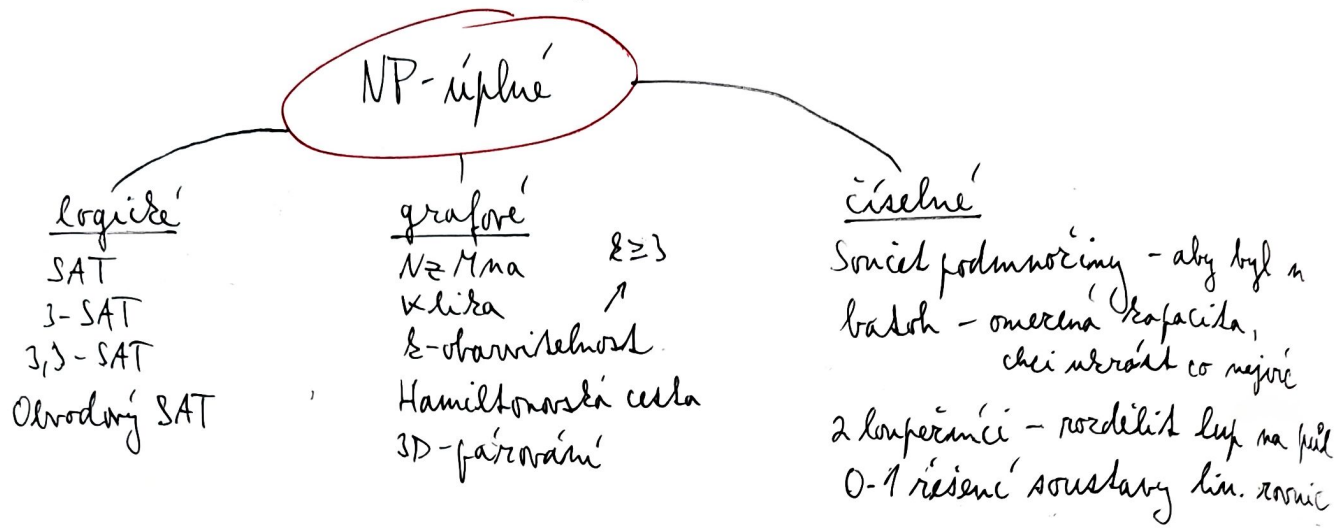
→ přidáme rychle klauzule pro $\forall$ hradlo
 & přidáme 1-prvkou klauzuli pro výstupní port sítě
 ↳ to je nějaká proměnná buď ze vstupů nebo výstupů hradel $\blacksquare$

Důsledek: SAT je NP-úplný. $\blacksquare$

Dialekt: Když jsme SAT omezení na CNF, takže jsme si to neulehčili.

Pr: Přímý převod sice může nabobtnat až exponenciálně, ale

SAT v normě $\sim$ CNF $\rightarrow$ Obvodový SAT $\rightarrow$ SAT v CNF $\blacksquare$

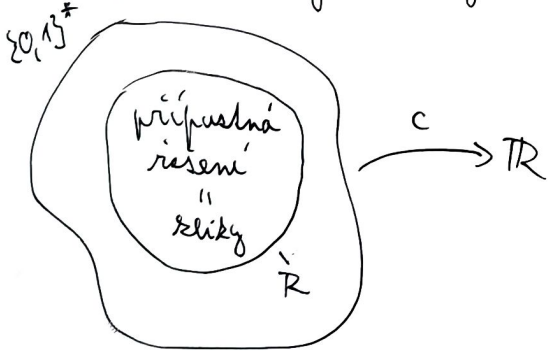

• Jak řešit NP-úplné problémy?

- ① využít malých vstupů, dělat nějaké lokální optimalizace
- ② speciální případy mohou být polynomiálně řešitelné ... 2-SAT jde lineárně
- ③ udělat nějaký polynomiální aproxiimační algoritmus
- ④ použít heuristiku nebo evoluční algoritmus

• Optimalizační problémy

$\rightarrow$ Například najít co největší křivku.

$R := \{x \in \mathbb{R}^n \mid x \text{ je přípustné řešení}\}$

$c: R \rightarrow \mathbb{R} \dots$ cena / ohodnocení

chci: $x^* \in R$ t.č. $c^* = c(x^*)$ je min./max.
 $\uparrow$ optimální řešení

• $N \cong M_{na}$ ve stromech

Lemma: Necht T je strom a l jeho list. Pak alespoň 1 max. $N \cong M_{na}$ v T obsahuje l .

Pr: Necht M je nějaká max. $N \cong M_{na}$. Potom buď

- 1, $l \in M$ $\checkmark$
- 2, $l \notin M$ $\leftarrow$ $\text{soused}(l) \notin M \Rightarrow M \text{ nebyla max. } \mathbb{E}$
- 2, $l \notin M$ $\leftarrow$ $\text{soused}(l) \notin M \Rightarrow M' := M - \text{soused} + l$ je pořádk max. a navíc $l \in M'$. $\blacksquare$

Algoritmus

dotud $T \neq \emptyset$

$\rightarrow$ Najdeme list l

$\rightarrow$ Přidáme l do $N \cong M_{na}$

$\rightarrow$ smažeme l , $\text{soused}(l)$

$\text{nebo izolovaný vrchol}$

$\text{H}(M)$

Implementace pomocí DFS

$\rightarrow$ $\mathbb{E}$ rekurse vrátím, zda jsem byl přidán do $N \cong M_{na}$

$\rightarrow$ alespoň 1 syn byl přidán $\Rightarrow$ já ne

$\rightarrow$ žádný syn nebyl přidán $\Rightarrow$ já ano

Rozdělování přednášek do posluchačů

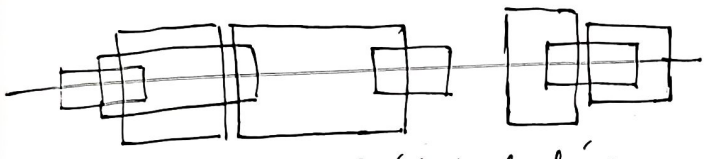
Vstup: uzavřené intervaly $\langle x_1, y_1 \rangle, \langle x_2, y_2 \rangle, \dots, \langle x_m, y_m \rangle$

ma' to netriviální přímkou ↑

⇒ Intervalový graf: $\{I, J\} \in E \equiv |I \cap J| \geq 1$
 vrcholy

Rozdělování přednášek do posluchačů ~ obarvení tohoto grafu co nejmenší barvami

- barvy ~ posluchači
- 2 přednášky se nemůžou přerývat v 1 posluchači ~ konce hran různé barvy
- obarvování je obecně NP-úplné
- ale pro intervalové grafy to jde rychle

→ uděláme samostatně roviny přímkou
 ⇒ 1D, takže samostatně přímkou bodem

- máme seznam volných posluchačů a # vyroběných posluchačů celkem
- když přijde přednáška, tak jí dáme libovolnou volnou posluchači
- ↳ pokud není, tak ji nejspíše vyrobíme
- na začátku musíme intervaly seřadit

$O(m \log m)$ třídění
 +
 $O(m)$ samostatně

na konci # vyroběných posluchačů = min # potřebných barev $c(k_m) = m$

DĚ: novou posluch. vyrobíme když jsou všechny ostatní zabrané
 ⇒ 2y přednášky se všechny přerývají ⇒ v tom grafu je šluka dané velikosti

Problém batohu

n předmětů $\left\{ \begin{array}{l} \text{hmotnosti } h_1, \dots, h_n \geq 0 \\ \text{ceny } c_1, \dots, c_n \geq 0 \end{array} \right.$, $h(P) := \sum_{i \in P} h_i$, $c(P) := \sum_{i \in P} c_i$, $[z] := \{1, 2, \dots, z\}$
 H ... nosnost batohu

Výstup: $P \subseteq [n]$ t.j. $h(P) \leq H$ a $c(P)$ je max. ... chceme udělat co nejvíce
 → pro $c_1, \dots, c_n \in \mathbb{R}$ to je NP-úplné, ale pro $\mathbb{N}$ lze dynamické programování

Dynam. prog.: vyplníme tabulku

$A_{z,c} := \min \{ h(P) \mid P \subseteq [z] \wedge c(P) = c \}$ ... ráček i ~ můžeme jen přidat i předmětů
 v tabulce máme min. hmotnosti $\hookrightarrow$ šluka $> H$

	0	1	2	...	$C = \sum_i c_i$
0	0	$+\infty$	$+\infty$	...	$+\infty$
1	0				
2	0				
...					
z					
...					
n	0				

$\min(\emptyset) = \infty$
 pokud $c_z > c$: $A_{z,c} = A_{z-1,c}$
 jinak $A_{z,c} = \min \left\{ \begin{array}{l} A_{z-1,c} \dots \text{pokud } z \notin \min \\ h_z + A_{z-1,c-c_z} \dots \text{pokud } z \in \min \end{array} \right.$

⇒ Tabulku vyplníme za $O(n \cdot C)$, kde $C = \sum_i c_i$ a $C^* = \max \{ C \mid A_{n,C} \leq H \}$
 → chceme optimální množinu $X_1 = B_{z,C^*}$ ... poslední v optimální množ.
 $B_{z,c}$ = poslední přidání předmět $\Rightarrow X_2 = B_{x_1, C^* - c(x_1)}$ ... předposlední

Je ta složitost $\Theta(n \cdot C)$ dobrá?

... $n \cdot C$ vypadá jako polynom

... ale pokud délka vstupu je ten řetězec $\in \{0,1\}^*$, tak
ta čísla jsou zapsaná ve 2-soustavě

$\Rightarrow C$ je exponenciální vůči délce vstupu

$\Rightarrow$ je to pseudopolynomiální algoritmus

$\hookrightarrow$ složitost závisí na interpretaci vstupu

• Aproximační alg.

→ relativní chyba $\frac{C^* - C'}{C^*} \leq 1 - d$

- Maximalizační problém: chceme $C(\text{výstup}) \geq d \cdot C^*$, $d \in (0, 1]$ $\frac{C}{C^*} \geq d$
- Minimalizační problém: chceme $C(\text{výstup}) \leq d \cdot C^*$, $d \geq 1$ $\Rightarrow 1 - \frac{C}{C^*} \geq d - 1$

↳ d-aproximace

↳ relativní chyba $\frac{C' - C^*}{C^*} \leq d - 1$

• Problém obchodního cestujícího

Vstup: hranově ohraničený neorientovaný graf

Výstup: nejkratší hamiltonovská kružnice ... obsahuje k vrcholy

⇒ Speciální případ: Úplný graf s Δ nerovností. ← Looseing 'metric' problem

2-aproximace:

① $T \leftarrow$ min. kostra

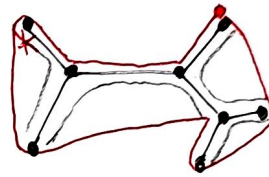
② pomocí DFS obcházíme obě $T \Rightarrow$ h.ž.

ALG := $\sum$ délka hran této h. žružnice

$|T| :=$ délka min. kostry

  $ALG \leq 2|T|$

$|T| \leq |\text{optim. h.ž. bez nějaké hrany}| \leq OPT$

$ALG \leq 2 \cdot OPT$

↳ h.ž. bez libovolné hrany je kostra & T je min. kostra

→ zjevně, kdyby $\exists$ nějaká aprox. obecného obl. cest., tak $P = NP$, protože ta aprox. by našla nějakou hamilt. ž., což je NP-úplné.

Věta: Kdyby existoval polynomiální k -apr. alg. pro p.o.c. v úplných grafech, tedy Δ nerovnost nemusí platit, tak $P = NP$.

Důk: Ukážeme, že pak lze rozhodnout, zda graf má h.ž. polynomiálně.

$G \longrightarrow G'$ doplnění G $\left\{ \begin{array}{l} \text{původní hrany délka 1} \\ \text{nové hrany délka } L > 1 \end{array} \right.$

chci zda G má HK

G má HK $\Leftrightarrow$ opt. v G' má délku n

G nemá HK $\Leftrightarrow$ opt. v $G' \geq n - 1 + L \dots$ alespoň 1 nová hrana

→ pro 1 aprox. je jasné kdy G má HK

→ pro k -aprox. chci $k \cdot m < n - 1 + L \Rightarrow$ zvolíme $L > k \cdot m - n + 1$

$\uparrow$ má $\uparrow$ nemá

⇒ pokud mi aprox. vrátí výstup $\leq k \cdot m \Rightarrow$ má jinak nemá

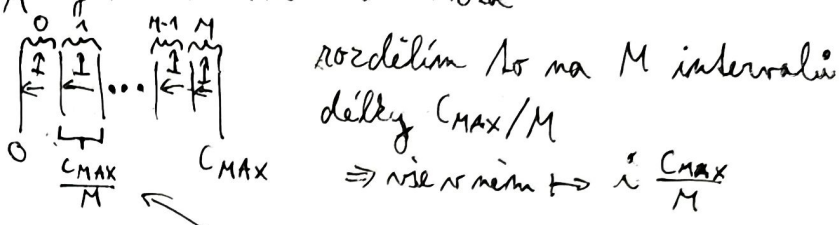

Aproximace batohu kvantováním cen

☞ pokud jsou všechny ceny násobky nějaké konstanty, tak je tou konstantou můžeme vydělit, vyřešit takhle zredukovaný problém a výsledek vynásobit tou konstantou
 ⇒ ceny prostě vydělíme a nepřesnosti zanedbáme ... to bude fungovat i pro $\mathbb{C} \in \mathbb{R}$
 chci $\langle 0, C_{max} \rangle \rightarrow \{0, \dots, M\}$

$$\hat{C}_i := \left\lfloor \frac{C_i}{C_{max}/M} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{C_i}{C_{max}} \cdot M \right\rfloor \dots \quad \frac{C_{max}}{M} \text{ je ta škálovací konstanta}$$

→ vyřeším pro ceny $\hat{C}$
 → vrátím ty původní předměty

⇒ chyba ceny 1 položky $< \frac{C_{MAX}}{M}$ = délka toho intervalu

⇒ chyba ceny odpovídající množiny $< M \cdot \frac{C_{MAX}}{M} \stackrel{?}{\leq} \epsilon \cdot C^*$ ✗

✗ musíme nejprve vypustit předměty $i: h(i) > H \dots$ mohou mít obří cenu ale jsou nepoužitelné
 ⇒ potom $C_{MAX} \leq C^*$

⇒ pro $M \geq \frac{M}{\epsilon} \Rightarrow \frac{M}{M} \leq \epsilon$ máme chyba $< \frac{M}{M} C_{MAX} \leq \epsilon C_{MAX} \leq \epsilon \cdot C^*$

⇒ relativní chyba = $\frac{\epsilon \cdot C^*}{C^*} = \epsilon = 1 - \alpha \Rightarrow \alpha = 1 - \epsilon$
 ↑ aproximační poměr

Algoritmus

1. Odstraníme položky těžší než H
2. $C_{MAX} \leftarrow \max\{C_i\}$
3. $M \leftarrow \left\lceil \frac{M}{\epsilon} \right\rceil$
4. $\forall i: \hat{C}_i \leftarrow \left\lfloor \frac{C_i}{C_{MAX}} \cdot M \right\rfloor$
5. Vyřešíme sílohu s $h, \hat{C}$
6. vrátíme ty předměty, které máme to řešit

→ ta dolní celá část je vždy důležitá!
 ↳ nechtěl se chyba by se správně měla ukázat přes nějaké nerovnosti

Shoristost: $T(n) = O(n \cdot \hat{C}) = O\left(\frac{n^3}{\epsilon}\right) \dots \hat{C} \leq M \cdot C_{MAX} \leq n \cdot M = n \cdot \left\lceil \frac{n}{\epsilon} \right\rceil$

⇒ vyrobili jsme algoritmus, který pro $\forall \epsilon > 0$ nalezně $(1-\epsilon)$ -aproximaci problému batohu v čase $O(n^3/\epsilon)$. → aproximační schéma

Def. Polynomiaální apx. schéma (PTAS) max. problému je alg., který → šlidozí $\frac{1}{n^\epsilon}$
 pro $\forall \epsilon > 0$ nalezně $(1-\epsilon)$ -aproximaci v čase $O(\text{polynom}(n))$ ↑ nějaká závislost na ϵ

... je plně polynomiaální (FPTAS) $\equiv$ čas $\in O(\text{polynom}(n, \frac{1}{\epsilon}))$